

Ankestyrelsens undersøgelse af

Kommunernes indsats på området for unge kriminelle

Januar 2013

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	1
1 Sammenfatning og konklusion	2
1.1 Karakteristisk af barnet eller den unge og kriminaliteten	2
1.2 Ankestyrelsens samlede vurdering af sagerne	3
2 Oplysninger om den unge	6
2.1 Køn og alder på barnet eller den unge	6
2.2 Kommunernes tidligere kendskab til barnet eller den unge kriminelle	8
3 Indledende sagsbehandling	13
3.1 Kriminaliteten	13
3.2 Inddragelse af forældremyndighedsindehaver og barnet eller den unge	16
3.3 Inddragelse af fagfolk	17
3.4 Foreløbig handleplan	22
3.5 Kriminalitetshandleplanen	27
3.6 Frihedsberøvelse	31
4 Kommunens reaktion	35
4.1 Børnefaglig undersøgelse	35
4.2 Kommunens afgørelser	36
4.3 Støtteforanstaltninger	37
5 Ankestyrelsens vurdering og reaktion	40
5.1 Ankestyrelsens vurdering	40
5.2 Ankestyrelsens reaktion	42
5.3 Søskende-sager	46
6 Gennemgang af sager	47
6.1 Indledning	47
6.2 Kommunen har handlet i overensstemmelse med reglerne	47
6.3 Kommunen burde have handlet tidligere	50
6.4 Kommunen burde have handlet tidligere – Ankestyrelsen træffer afgørelse om undersøgelse under ophold på institution	56
7 Plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet	62
7.1 Indledning	62
7.2 Kommunens planer	62
7.3 VISO	63
Bilag 1 Baggrund og metode	65
Bilag 2 Lovgrundlag	69
Bilag 3 Plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet	73
Bilag 4 Eksempel på orienteringsliste fra politiet	76
Bilag 5 Registreringsskema	79

KRIMINELLE

Titel Kommunernes indsats på området for unge kriminelle
Udgiver Ankestyrelsen, januar 2013
ISBN nr 987-87-7811-198-2
Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Amaliegade 25, 1256 København K
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail ast@ast.dk

Forord

Ved satspuljeforhandlingerne i 2009 blev der afsat midler til, at der over en 3årig periode kan gennemføres en særlig intens opfølgning og kvalitetssikring af kommunernes indsats over for børn og unge, der mistænkes for at have begået kriminalitet.

Kvalitetssikringen sker ved, at Ankestyrelsen over en 3årig periode – startende 1. juli 2010 – skal orienteres af politiet om en stikprøve på 300 underretninger årligt, hvor politiet har underrettet de sociale myndigheder om kriminelle børn og unge. Underretningerne skal omhandle børn og unge under 18 år, som har begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet.

En arbejdsgruppe har på den baggrund med deltagelse af Rigspolitiet, Social- og Integrationsministeriets departement og Ankestyrelsen udarbejdet en model for politiets orientering til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen skal i de 300 årlige sager indhente sagsakter i kommunerne og vurdere kommunernes indsats over for de pågældende børn og unge. Herunder om kommunerne sætter hurtigt, konsekvent og tilstrækkeligt ind, når børn og unge begår kriminalitet. Ankestyrelsen kan som led i egedriftsbeføjelsen behandle sagerne efter servicelovens § 65, hvis kommunens indsats i den enkelte sag ikke lever op til kravene i loven.

Ankestyrelsen skal desuden årligt udarbejde en rapport, som kortlægger kommunernes indsats over for børn og unge mistænkt for kriminalitet. Denne rapport er den anden siden ordningens ikrafttræden og dækker underretninger fra politiet til kommunerne i perioden 1. juli 2011 til 30. juni 2012. I rapporten sammenholdes resultaterne af dette års målinger med resultaterne fra den første rapport.

Som noget nyt indgår i dette års rapport et kapitel med en gennemgang af tre konkrete sager. Beskrivelsen af disse sager indeholder en grundig gennemgang af sagsforløbet, Ankestyrelsens efterfølgende behandling af sagen samt Ankestyrelsens vurdering af sagen.

Ankestyrelsen, december 2012

1 Sammenfatning og konklusion

Efter servicelovens § 65 a skal politiet hvert år skriftligt orientere Ankestyrelsen om i alt 300 repræsentativt udvalgte underretninger til kommunerne vedrørende børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet.

Ankestyrelsen har med denne undersøgelse vurderet 282 sager om børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet.

Vurderingen har bestået i to dele og bygger på de dokumenterede oplysninger i sagerne. Ankestyrelsen har således i den konkrete sag først vurderet om kommunen allerede på tidspunktet for behandlingen af sagen gør tilstrækkeligt for barnet eller den unge. Dernæst har Ankestyrelsen vurderet om kommunen har sat hurtigt, konsekvent og tilstrækkeligt ind, når barnet eller den unge er mistænkt for at have begået kriminalitet. Den sidste del af vurderingen er blandt andet foregået ved registrering af forskellige faktuelle oplysninger i sagen samt vurdering af, hvorvidt de særlige lovregler, der omhandler børn og unge, der mistænkes for kriminalitet, er overholdt.

Der har ved registreringen af sagerne været fokus på kriminalitetens art, oplysninger om barnet eller den unge og dennes familie, herunder kommunens tidligere kendskab til familien, samt reglerne om foreløbige handleplaner og kriminalitetshandleplaner.

1.1 Karakteristisk af barnet eller den unge og kriminaliteten

Denne undersøgelse viser ligesom sidste års undersøgelse, at der er visse fælles karakteristika ved flere af de børn og unge, som mistænkes for at have begået kriminalitet. "Den typiske unge kriminelle" er således fortsat karakteriseret ved at være en dreng på 16 eller 17 år, hvor kommunen ofte har kendskab til den unge i forvejen enten på grund af tidligere kriminalitet, tidligere underretninger eller andre sociale problemer. Den unge har desuden skoleproblemer, herunder uregelmæssig skolegang, og ofte misbrugsproblemer. Derudover har kommunen også ofte et kendskab til den unges familie.

Undersøgelsen viser endvidere, at kriminaliteten, som børnene eller de unge er mistænkt for at have begået, spænder fra mindre alvorlige forhold som for eksempel butikstyveri til meget alvorlig kriminalitet som for eksempel røveri. Den kriminalitet, som med sikkerhed kan kategoriseres som "voldskriminalitet og anden alvorlig kriminalitet" udgør 39 procent af sagerne.

Når der i de undersøgte sager også indgår sager, hvor kriminaliteten ikke betragtes som alvorlig skal det ses i sammenhæng med, at politiet også orienterer Ankestyrelsen om sager, hvor barnet eller den unge har begået gentagen kriminalitet, men hvor det aktuel-

le forhold ikke betragtes som alvorlig kriminalitet. Der forekommer således tilfælde, hvor kommunerne modtager underretninger om forhold, som de betragter som bagatelagtig kriminalitet, og derfor ikke foretager sig noget i den anledning.

1.2 Ankestyrelsens samlede vurdering af sagerne

Samlet set vurderer Ankestyrelsen, at lovgivningen på området er fyldestgørende overholdt i 57 procent af sagerne, hvilket er en lille stigning i forhold til sidste undersøgelse. 43 procent af sagerne er dermed ikke behandlet i overensstemmelse med reglerne. Af de undersøgte sager har Ankestyrelsen besluttet at behandle 17 sager på et møde i Ankestyrelsen.

De hyppigste årsager til, at afgørelserne vurderes ikke at være i overensstemmelse med lovgivningen er stort set identiske med årsagerne fra sidste års undersøgelse. Årsagerne er således:

- at reglerne om udarbejdelse af en foreløbig handleplan ikke er overholdt, herunder at 7-dages fristen ikke er overholdt
- at reglerne om udarbejdelse af en kriminalitetshandleplan ikke er overholdt
- at kommunen burde have iværksat foranstaltninger tidligere
- at kommunen burde have reageret på tidligere underretninger

1.2.1 Foreløbige handleplaner

Undersøgelsen viser, at i 61 procent af de sager, hvor det er vurderet, at lovgivningen ikke er overholdt, burde der have været udarbejdet en foreløbig handleplan. Dette er et fald i forhold til sidste års undersøgelse, hvor der var tale om 76 procent.

Udarbejdelse af en foreløbig handleplan skal sikre en tidlig og hurtig indsats i de sager, hvor der er tale om voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet.

Modtager kommunen en underretning, om at et barn eller en ung er mistænkt for at have begået kriminalitet, skal det vurderes, om der er tale om voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet. Denne afgrænsning kan være vanskelig for så vidt angår "anden alvorlig kriminalitet", idet den i mange tilfælde afhænger af en konkret vurdering af situationen og barnet eller den unge. I nogle tilfælde vil kommunens vurdering af kriminaliteten medføre, at kommunen ikke opfatter den kriminalitet, som politiet underretter om, som alvorlig.

Hvis kriminaliteten er omfattet af de særlige regler om en tidlig og hurtig indsats, er det derefter vigtigt inden for 7-dages fristen at overveje og tage stilling til, hvad der her og nu skal gøres for at hindre, at barnet eller den unge begår ny kriminalitet. Da der ikke er opstillet formkrav til den foreløbige handleplan, vil det være tilstrækkeligt, at det for eksempel af journalen eller lignende fremgår, hvad der gøres her og nu. Ved indkaldelse af barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaver til en samtale er det dog en for-

udsætning, at kommunen følger op på denne henvendelse, herunder eventuelt følger op på andre konkrete omstændigheder i sagen.

1.2.2 Kriminalitetshandleplaner

Et andet væsentligt problem er, at der i 67 procent af de undersøgte sager ikke er udarbejdet en kriminalitetshandleplan, selvom der burde. Dette problem er således uændret i forhold til sidste års undersøgelse.

Udarbejdelse af kriminalitetshandleplanen skal sikre, at der iværksættes en planlagt og kontrolleret indsats over for barnet eller den unge, der er mistænkt for at have begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet. Samarbejdet med barnet eller den unge og dennes familie er vigtigt.

Der er heller ikke ved kriminalitetshandleplanen opstillet egentlig formkrav, men kriminalitetshandleplanen skal angive formålet med indsatsen samt hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet. Derudover skal planen bygge på retningslinjerne i servicelovens § 140 om handleplaner. Der er desuden ikke fastsat en tidsfrist for, hvornår kriminalitetshandleplanen skal være udarbejdet.

Foreligger der allerede en handleplan efter servicelovens § 140 i forbindelse med foranstaltninger om for eksempel kontaktperson eller anbringelse uden for hjemmet, skal der ikke nødvendigvis udarbejdes en kriminalitetshandleplan, men det er vigtigt, at den foreliggende handleplan forholder sig til indsatsen mod kriminalitet.

1.2.3 Tidligere indsats

Ankestyrelsen har desuden i en del sager vurderet, at kommunen burde have reageret på tidligere underretninger eller burde have iværksat foranstaltninger tidligere.

Disse sager omhandler også ved denne undersøgelse børn eller unge, der i de fleste tilfælde har de fællestræk, der er omtalt ovenfor. Derudover har disse børn eller unge også ofte forskellige og komplicerede problemstillinger samt langvarige forløb i kommunen, og barnets eller den unges kriminalitet er i mange tilfælde afledt af andre problemer end den kriminalitet, som politiet har underrettet om.

Disse sager stiller særligt store krav til sagsbehandlingen, herunder opfølgning i sagen, og kræver ekstra fokus på en hurtig og konsekvent indsats.

I den forbindelse bemærkes, at undersøgelsen endvidere viser, at kommunerne i langt hovedparten af de undersøgte sager også på trods af visse sagers tyngde og kompleksitet fortsat ikke – med undtagelse af få sager – har anvendt muligheden for vejledende rådgivning fra VISO. VISOs rådgivningsforpligtelse blev den 1. juli 2010 udvidet til i en 3-årig periode også at omfatte vejledende rådgivning til kommuner om indsatser til at forebygge kriminalitet i forhold til enkeltsager.

I de sager, som Ankestyrelsen har besluttet at behandle på et ankemøde, indgår også sager, hvor det er vurderet, at kommunen burde have reageret tidligere i sagsforløbet med relevant og tilstrækkelig støtte.

1.2.4 Gennemgang af sager

Ankestyrelsen har i dette års undersøgelse valgt at beskrive tre sager mere indgående med henblik på at belyse forskellige sagsforløb. Beskrivelsen indeholder en grundig gennemgang af sagsforløbet, Ankestyrelsens efterfølgende behandling af sagen samt Ankestyrelsens vurdering af sagen.

Gennemgangen af de tre sager giver for det første et repræsentativt billede af de sager, som er indgået i dette års undersøgelse. Derudover illustrerer gennemgangen de udfordringer, som kommunerne står over for i mange af sagerne om kriminelle børn og unge både i forhold den lovgivningsmæssige del og anvendelsen af reglerne i praksis.

2 Oplysninger om den unge

Oplysningerne i dette kapitel samt kapitel 3,4 og 5 bygger på en stikprøve på 282 underretninger om børn og unge, som politiet har orienteret Ankestyrelsen om er mistænkt for at have begået kriminalitet i perioden 1. juli 2011 til 30. juni 2012. I tabellerne i kapitlet indgår desuden resultaterne fra det første år (1. juli 2010 til 30. juni 2011), hvor Ankestyrelsen indhentede oplysninger om børn eller unge mistænkt for kriminalitet.

Kapitlet har fokus på karakteristika for de børn og unge, som er mistænkt for kriminalitet. Det beskrives blandt andet om kommunen tidligere har modtaget underretninger om den unge, og om der er andre problemstillinger knyttet til den unge, eksempelvis skoleproblemer eller misbrugsproblemer.

Børnene eller de unge, der er mistænkt for kriminalitet, er ligesom ved sidste års undersøgelse ofte allerede kendt af kommunen på grund af tidligere kriminalitet eller på grund af sociale problemer. I mange tilfælde har kommunen også kendskab til barnets eller den unges familie, ligesom der ofte også har været tidligere underretninger om barnet eller den unge. Hovedparten af børnene eller de unge har andre problemer end den formodede kriminalitet. Skoleproblemer og tidligere kriminalitet er de problemstillinger, der oftest er tilknyttet barnet eller den unge.

2.1 Køn og alder på barnet eller den unge

Over halvdelen (56 procent) af børnene eller de unge, som politiet har orienteret Ankestyrelsen om er mistænkt for kriminalitet, er 16 år eller derover. De 17årige udgør 32 procent, mens 24 procent er 16 år på tidspunktet for politiets underretning til kommunen. Til sammenligning udgjorde de 17årige og 16årige henholdsvis 37 procent og 27 procent i den første undersøgelse, *jf. tabel 2.1.*

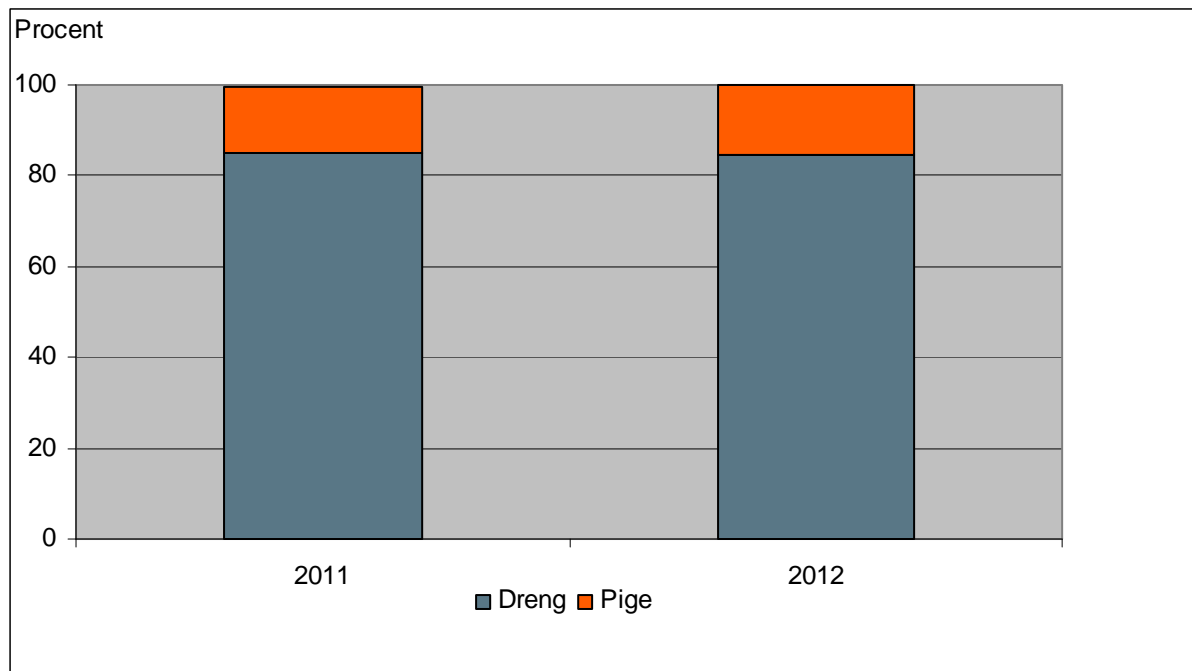
Der er i alt 12 børn på 12 år eller derunder, herunder er der et enkelt barn, der kun er 8 år på tidspunktet for politiets underretning til kommunen, *jf. tabel 2.1.*

Tabel 2.1 Alder på barnet eller den unge mistænkt for kriminalitet på tidspunktet for underretningen. 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
8 år	0	0	1	0
10 år	0	0	1	0
11 år	3	1	2	1
12 år	2	1	8	3
13 år	15	5	18	6
14 år	33	12	32	11
15 år	47	17	60	21
16 år	78	27	69	24
17 år	105	37	89	32
Uoplyst	1	0	2	1
I alt	284	100	282	100

Ligesom i den første undersøgelse er hovedparten af børnene og de unge drenge. Således er det i 84 procent af sagerne en dreng, der er mistænkt for at have begået kriminaliteten, mens 16 procent af de mistænkte er piger, *jf. figur 2.1*.

Figur 2.1 Kønsfordeling for børnene eller de unge mistænkt for kriminalitet, 2011-2012. Antal og procent

2.2 Kommunernes tidligere kendskab til barnet eller den unge kriminelle

I halvdelen af sagerne har kommunerne haft kendskab til barnet eller den unge på grund af tidligere begået kriminalitet, mens kommunerne i 45 procent af sagerne ikke tidligere kender barnet eller den unge grundet tidligere kriminalitet, *jf. tabel 2.2*.

Kommunerne har i endnu flere sager et tidligere kendskab til barnets eller den unges familie. I 62 procent af sagerne har kommunerne kendskab til barnets eller den unges familie, *jf. tabel 2.2*.

Tabel 2.2 Kommunens tidligere kendskab til barnet eller den unge pga. af kriminalitet og kommunens kendskab til den unges familie. 2011-2012. Antal og procent

		2011		2012	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Tidligere kendskab til den unge som skyldes kriminalitet	Ja	143	50	141	50
	Nej	126	44	126	45
	Fremgår ikke	15	5	15	5
	I alt	284	100	282	100
Tidligere kendskab til den unges familie	Ja	175	62	174	62
	Nej	93	33	97	34
	Fremgår ikke	16	6	11	4
	I alt	284	100	282	100

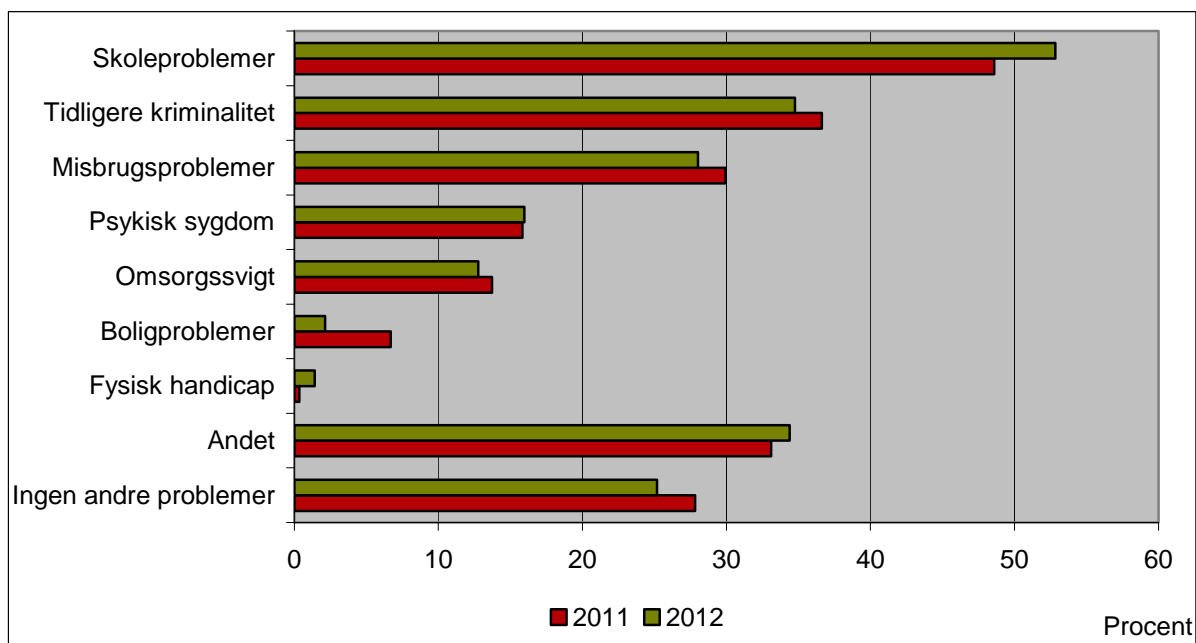
I lidt over 60 procent af sagerne har kommunerne et tidligere kendskab til barnet eller den unge på grund af andre sociale problemer, *jf. tabel 2.3*. I 57 procent af sagerne har kommunerne tidligere modtaget underretning om barnet eller den unge. Til sammenligning var det i sidste års undersøgelse i 64 procent af sagerne, hvor kommunerne tidligere havde modtaget underretning, *jf. tabel 2.3*.

Tabel 2.3 Kommunens tidligere kendskab til barnet eller den unge pga. af kriminalitet eller grundet tidligere underretninger. 2011-2012. Antal og procent

		2011		2012	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Tidligere kendskab som skyldes andre sociale problemer	Ja	178	63	177	63
	Nej	106	37	105	37
	I alt	284	100	282	100
Tidligere underretninger	Ja	182	64	162	57
	Nej	102	36	120	43
	I alt	284	100	282	100

Barnet eller den unge har udover kriminalitet ofte andre problemer. Det er kun i 25 procent af sagerne, hvor der ikke er andre problemstillinger knyttet til barnet eller den unge udover den aktuelle kriminalitet. Skoleproblemer er den problemstilling, som er knyttet til flest af børnene eller de unge mistænkt for kriminalitet. Over halvdelen (53 procent) af børnene eller de unge har således skoleproblemer, mens der i 35 procent af sagerne tidligere har været begået kriminalitet. I 28 procent af sagerne har barnet eller den unges misbrugsproblemer, *jf. figur 2.2*.

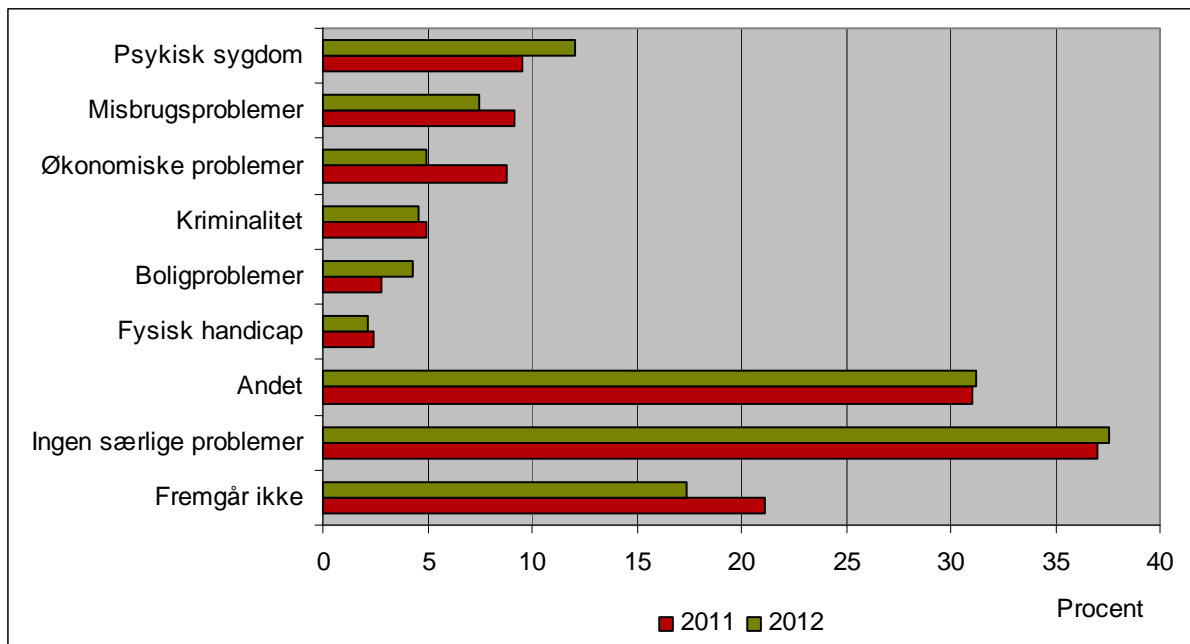
Figur 2.2 Andre problemstillinger der er tilknyttet barnet eller den unge. 2011-2012. Antal og procent

Note: Figuren summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for, at der er knyttet flere problemstillinger til barnets eller den unges familie.

Der er ofte også problemer i barnets eller den unges familie. I 62 procent af sagerne er der en eller flere problemstillinger knyttet til familierne. Ud af disse sager drejer 12 procent af sagerne sig om psykisk sygdom i familien, og i 7 procent af familierne er der tale om misbrugsproblemer, *jf. figur 2.3*.

Figur 2.3 Særlige problemstillinger der er knyttet til barnets eller den unges familie. 2011-2012. Antal og procent

Note: Figuren summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for, at der er knyttet flere problemstillinger til barnets eller den unges familie.

Af de børn og unge, som Ankestyrelsen er orienteret om, går knapt 40 procent i folkeskole, mens 6 procent går på teknisk skole og yderligere 6 procent er i gang med en gymnasial uddannelse. I 14 procent af sagerne er barnet eller den unge hverken i beskæftigelse eller under uddannelse, *jf. tabel 2.4*.

Table 2.4 Barnets eller den unges uddannelse eller beskæftigelse. 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Folkeskole	97	34	103	37
Efterskole	6	2	12	4
Gymnasial uddannelse	10	4	16	6
Produktionsskole	14	5	11	4
Teknisk skole	19	7	17	6
Fuldtidsbeskæftigelse	4	1	4	1
Fængsel eller lignende	6	2	6	2
Andet	85	30	73	26
Ikke under uddannelse eller i beskæftigelse	43	15	40	14
I alt	284	100	282	100

3 Indledende sagsbehandling

3.1 Kriminaliteten

Alle politiets underretninger til kommunerne om kriminelle børn skal foretages skriftligt. Kommunen skal på baggrund af underretningen vurdere, om der er behov for at kontakte forældremyndighedsindehaver(e) eller på anden måde følge op på underretningen. Kommunen skal desuden foretage en vurdering af, om der er tale om kriminalitet, der udløser krav om, at der skal laves en foreløbig handleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 2¹. Den foreløbige handleplan skal udarbejdes inden 7 dage og har til formål at afdække, hvad der skal gøres her og nu for at hindre, at barnet eller den unge kommer ud i ny kriminalitet.

Afgørende for kommunens arbejde med de kriminelle børn og unge er derfor at få afgrænset, hvilke former for kriminalitet, der er omfattet af betegnelsen i servicelovens § 57 c, stk. 1 "voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet". Særligt afgrænsningen af "anden alvorlig kriminalitet" kan være vanskelig, og der skal ved visse former for kriminalitet foretages en konkret vurdering af situationen og det enkelte barn eller den unge. En sådan vurdering forudsætter i de fleste sager, at der i et eller andet omfang foreligger en beskrivelse af den kriminalitet, som barnet eller den unge er mistænkt for.

Ligesom sidste års undersøgelse fremgår det af de undersøgte sager, at kriminalitetens art spænder vidt. Nedenstående tabel, *tabel 3.1*, indeholder en oversigt over, hvilke typer af kriminalitet, som politiet har underrettet kommunerne om. I enkelte sager har kommunen oplyst Ankestyrelsen om, at den ikke er blevet underrettet om den aktuelle kriminalitet. I disse sager har Ankestyrelsen imidlertid lagt til grund, at der er blevet underrettet fra politiet, idet orienteringen til Ankestyrelsen sker automatisk på baggrund af listerne fra politiet². Ankestyrelsen har derfor lagt til grund, at kommunens manglende kendskab til underretningen skyldes interne kommunikationsudfordringer eller lignende. Ankestyrelsen har ved registrering af kriminalitetens art i disse sager anvendt de oplysninger, der fremgår af orienteringen fra politiet til Ankestyrelsen.

---

¹ Se bilag 2 om lovgrundlag

² Se bilag 1 om baggrund og metode

Tabel 3.1 Typer af kriminalitet, som politiet har underrettet kommunen om. Antal og procent

	Antal	Procent
Vold	58	21
Trusler	4	1
Fare for andres liv og legeme	3	1
Røveri	24	9
Voldtægt	2	1
Ildspåsættelse	8	3
Indbrud	23	8
Brugstyveri	26	9
Tyveri	45	16
Hæleri	6	2
Bedrageri	6	2
Dokumentfalsk	4	1
Hærværk	18	6
Husfredskrænkelse	4	1
Falsk anmeldelse	4	1
Våbenloven	12	4
Lov om euforiserende stoffer	10	4
Andet	25	9
I alt	282	100

De hyppigste former for kriminalitet, der er underrettet om, er vold (21 procent), indbrud (8 procent), tyveri (16 procent) og brugstyveri (9 procent). Tager man udgangspunkt i de former for kriminalitet, som ifølge forarbejderne til servicelovens § 57 c og vejledningen om særlig støtte med videre positivt hører til betegnelsen "voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet", og dermed falder ind under kravet om handleplaner i servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2, (voldskriminalitet, voldtægt, røveri, indbrud) udgør denne del 39 procent af sagerne, *jf. tabel 3.1.*

Tyveri og hærværk er også omfattet af betegnelsen "anden alvorlig kriminalitet", hvis der er tale om grovere former for hærværk og tyveri. Ifølge Socialministeriets retningslinier³ er omfattende tyveri, herunder tyveri fra automater, bokse, boliger og institutioner ligeledes omfattet. Ved underretning om eksempelvis tyveri og hærværk er det derfor nødvendigt at se nærmere på de oplysninger, der fremgår om kriminaliteten, før det kan afgøres, om forholdet falder ind under servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2.

Efter Ankestyrelsens opfattelse kan gentagen kriminalitet ud fra en konkret vurdering også falde ind under servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2. Der kan således være tilfælde, hvor den konkrete kriminalitet ikke kan betragtes som "anden alvorlig kriminalitet", men hvor der på grund af tidligere kriminelle forhold og karakteren heraf samlet set er tale om kriminalitet, som udløser et krav om udarbejdelse af foreløbig handleplan og kriminalitetshandleplan.

3.1.1 Eksempler på kriminalitetsformer

Tyveri, der er vurderet som omfattet af "anden alvorlig kriminalitet"

Eksempel 1: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, som har stjålet ting fra skabe i et omklædningsrum, herunder 8 bærbare computere.

Ankestyrelsen vurderer, at der er tale om alvorlig kriminalitet, som udløser krav om handleplaner efter servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2.

Anden form for kriminalitet, der er vurderet som omfattet af begrebet "anden alvorlig kriminalitet"

Eksempel 2: Sagen handler om en 16årig dreng, som sammen med en kammerat har betalt med en falsk 1.000 kr. seddel to gange i en kiosk og derefter har forsøgt at betale med endnu en falsk seddel i et supermarked.

Ankestyrelsen vurderer, at der er tale om anden alvorlig kriminalitet, som udløser krav om handleplaner efter servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2.

Gentagen kriminalitet

Eksempel 3: Sagen drejer sig om en 13årig dreng, der har begået et cykeltyveri. Kommunen har kendt drengen og familien i en årrække, og der har været underretninger om flere kriminelle forhold, herunder to gaderøverier, uden at der er udarbejdet foreløbig handleplan.

Ankestyrelsen vurderer, at det konkrete forhold ikke i sig selv er omfattet af begrebet anden alvorlig kriminalitet, men på grund af de tidligere kriminelle forhold og karakteren heraf er der tale om anden alvorlig kriminalitet, som udløser krav om handleplaner efter servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2.

---

³ Se bilag 1 om baggrund og metode og bilag 2 om lovgrundlag

Kriminalitet, som ikke er vurderet som alvorlig:

Eksempel 4: Sagen omhandler en 17årig dreng, som sigtes for hæleri, idet han har byttet sin scooter for en motorcross-maskine, som viste sig at være stjålet. Den unge og hans familie er ikke kendt af kommunen i forvejen.

Eksempel 5: Sagen drejer sig om en 16årig dreng, som har stjålet returflasker i det supermarked, hvor han er ansat. Den unge og hans familie er ikke kendt af kommunen i forvejen.

For yderligere eksempler på de forskellige typer kriminalitet henvises der til sidste års undersøgelse om kommunernes indsats på området for kriminelle unge.

3.2 Inddragelse af forældremyndighedsindehaver og barnet eller den unge

Inddragelse af barnets eller den unges forældre anses for at være et vigtigt element i den hurtige indsats over for et barn eller en ung, der har begået kriminalitet. Det er derfor relevant at se på, i hvilket omfang kommunerne på baggrund af en underretning fra politiet retter henvendelse til forældremyndighedsindehaver(e) og barnet eller den unge og i givet fald hvor hurtigt.

Beregningen af den tid, der går fra underretningen til den første henvendelse til henholdsvis barnet eller den unge og forældrene er foretaget på baggrund af første henvendelse fra politiet til kommunen om mistanke om kriminalitet til første kontakt til barnet eller den unge og forældrene. Der er således ikke nødvendigvis politiets ugentlige liste og den første skriftlige henvendelse til barnet eller den unge og forældrene fra kommunen, der er udgangspunktet for registreringen.

I sager, hvor politiet forud for den ugentlige skriftlige orientering, har henvendt sig til kommunen telefonisk eller pr. mail, har Ankestyrelsen registreret denne henvendelse som den første henvendelse.

I sager, hvor første henvendelse fra politiet til kommunen er ved en afhøring af barnet eller den unge med deltagelse af en repræsentant fra kommunen, er det denne dato, der er registreret. Afhøringsdatoen kan også være første kontakt fra kommunen med barnet eller den unge og dennes forældre.

Hvis datoen for politiets underretning til kommunen ikke fremgår af sagen, er der registreret den dato, der fremgår af politiets orientering til Ankestyrelsen.

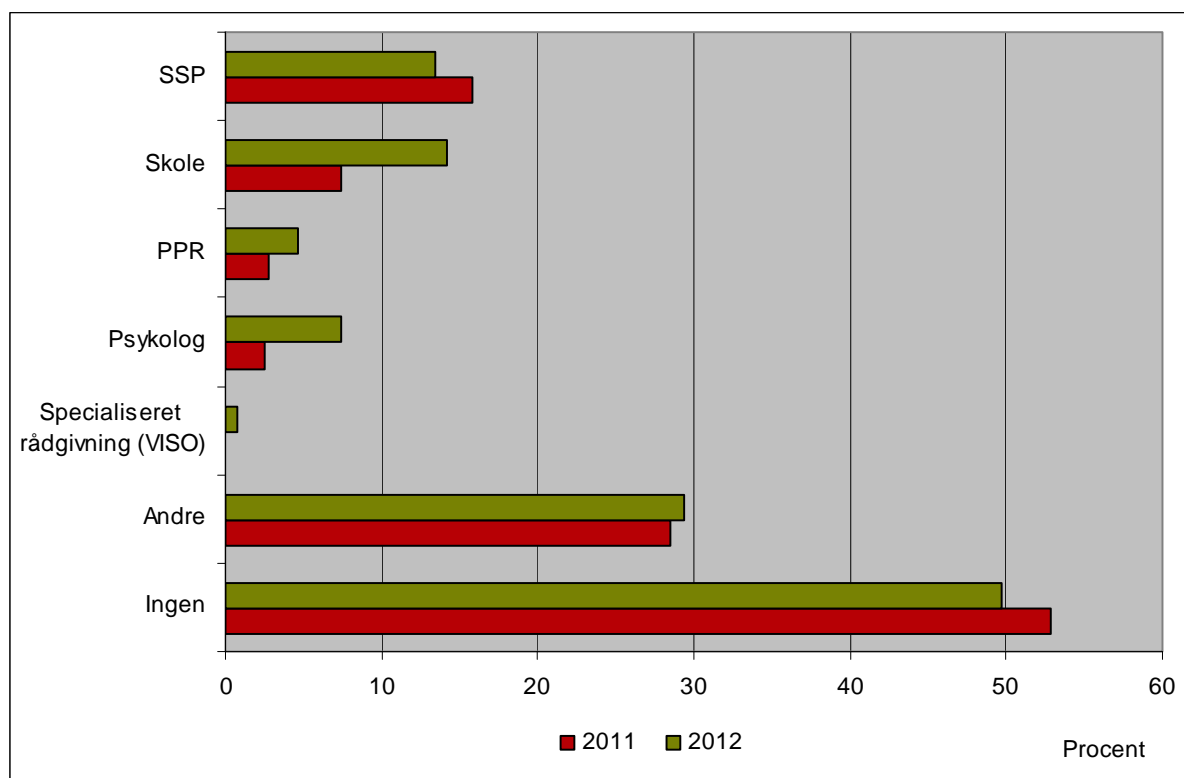
I 33 af de undersøgte sager har der fra kommunens side ikke været rettet henvendelse til hverken barnet eller den unge eller forældrene. Derudover er der 12 sager, hvor der kun er rettet henvendelse til barnet eller den unge og ligeledes 12 sager, hvor der kun er rettet henvendelse til forældremyndighedsindehaver(e).

I de sager, hvor der er rettet henvendelse til barnet eller den unge, er dette i 62 procent af sagerne sket inden for én uge. For så vidt angår henvendelsen til forældrene er dette sket inden for én uge i 51 procent af sagerne. I 10 procent af sagerne er der gået mellem 1 til 2 uger, og i 14 procent af sagerne er der gået mellem 2 uger og én måned.

3.3 Inddragelse af fagfolk

Da kriminaliteten i 39 procent af sagerne, *jf. tabel 3.1*, positivt hører til betegnelsen "voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet", er det relevant at se på om og i givet fald hvilke fagfolk, der har været inddraget i forhold til den aktuelle underretning om kriminalitet. Det er desuden relevant at se på, hvilke fagfolk, der tidligere har været inddraget, da kommunerne i en del af sagerne har haft kendskab til barnet eller den unge forud for den aktuelle underretning fra politiet, *jf. kapitel 2.2*.

Figur 3.1 Kommunens inddragelse af fagpersoner på baggrund af aktuelle underretning. 2011-2012. Antal og procent

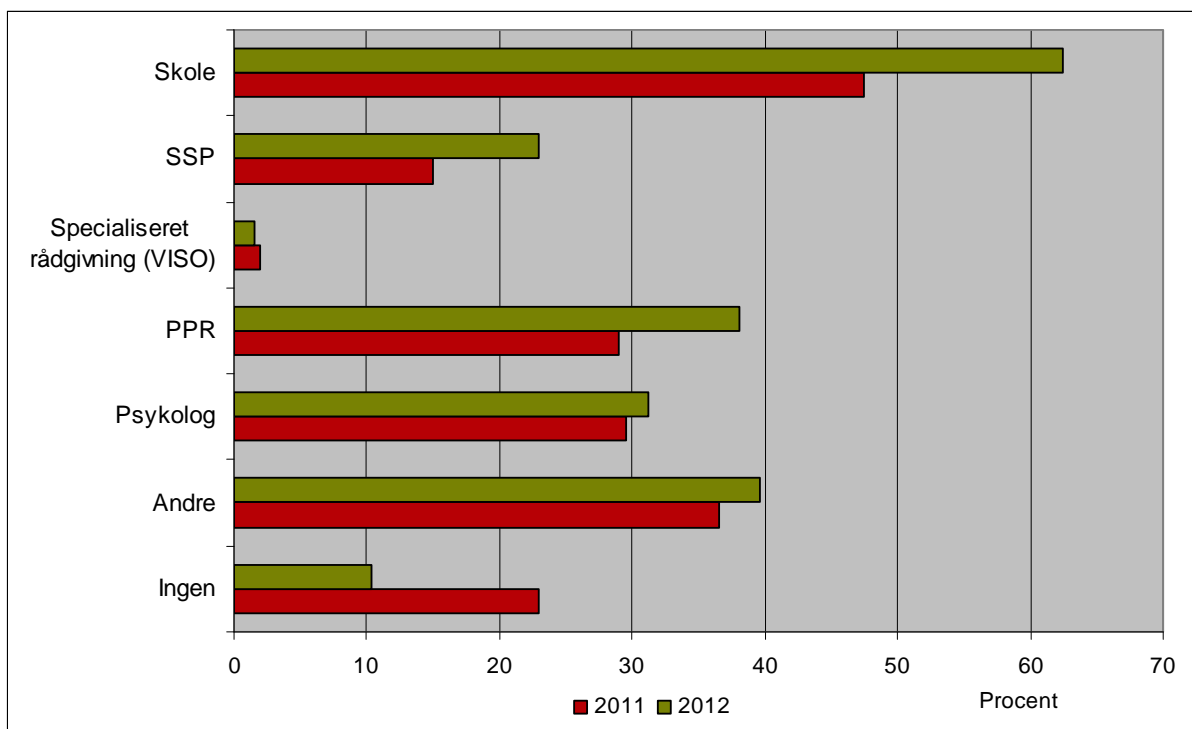

Note: Figuren summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for inddragelse af flere fagpersoner.

Der er, som det fremgår af *figur 3.1*, ikke store ændringer i antallet af sager, hvor der er inddraget fagpersoner på baggrund af den aktuelle underretning fra politiet i forhold til sidste års undersøgelse. I 13 procent af sagerne har SSP været inddraget, og i 14 procent af sagerne har skolen været inddraget. I 29 procent af sagerne har der været ind-

draget andre fagpersoner, eksempelvis personale fra barnets eller den unges anbringelsessted, misbrugskonsulent, UU-vejleder, Kriminalforsorgen eller barnets eller den unges kontaktperson. I halvdelen af sagerne har der ikke været inddraget fagpersoner på baggrund af den aktuelle underretning.

Figur 3.2 Kommunens inddragelse af fagpersoner på baggrund af tidligere underretning. 2011-2012. Antal og procent

Note: Figuren summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for inddragelse af flere fagpersoner

Det fremgår af *figur 3.2* om inddragelse af fagpersoner i forbindelse med tidligere underretninger, at skolen har været inddraget i 63 procent af de undersøgte sager, og i 31 procent af sagerne har der været inddraget psykolog. PPR og SSP har været inddraget i henholdsvis 38 og 23 procent af sagerne, hvor der tidligere har været underretning. Andre fagfolk, som for eksempel UU-vejleder, barnets eller den unges kontaktperson og misbrugsvejleder har været inddraget i 40 procent af sagerne. I 10 procent af sagerne har der ikke været inddraget fagfolk, hvilket er en del færre end ved sidste undersøgelse.

3.3.1 Inddragelse af VISO og eksempler herpå

Den 1. juli 2010 blev VISOs rådighedsforpligtelse udvidet til også at omfatte vejledende rådgivning til kommuner om indsatser til at forebygge kriminalitet generelt og i forhold til enkeltsager i en 3årig periode. Ved denne undersøgelse er der registreret 2 sager, hvor VISO har været inddraget på baggrund af den aktuelle underretning om kriminalitet, *jf.*

figur 3.1, og 3 sager, hvor VISO har været inddraget på baggrund af tidligere underretning, jf. figur 3.2.

VISO er inddraget efter aktuelle underretning fra politiet

Eksempel 6: Sagen drejer sig om en 15årig dreng, der bliver sigtet for (blandt andet) trusler på livet.

Den unge har været kendt af kommunen siden 2006, hvor hans skole underretter om, at han har været involveret i en voldsepisode. I maj 2007 bliver der bevilget pædagogisk friplads til den unge, og bevillingen forlænges indtil udgangen af 2008.

I slutningen af 2007 henvender forældrene sig til kommunen med anmodning om et forløb i Familieværkstedet med henblik på at afhjælpe vanskeligheder i familiedynamikken. Kommunen vurderer samtidig, at den unge har brug for særlig støtte, hvorfor der laves børnefaglig undersøgelse, som er færdiggjort i 2008. I slutningen af 2008 bevilges et forløb i familieværkstedet, og dette starter op i midten af 2009. Foranstaltningen stopper i efteråret 2011, idet forældrene har svært ved at se behovet for forløbet i familieværkstedet og føler, at problemerne med den unge skal afhjælpes i anden sammenhæng.

Efter underretning i slutningen af 2010 fra politiet og meddelelse fra skolen om, at der er store problemer med den unge, får han i februar 2011 bevilget en kontaktperson. Denne foranstaltning ophører igen i juli 2011, da kontaktpersonen ikke kan opnå en relation til den unge. I starten af 2012 får den unge desuden reduceret sit skoleskema, idet han ikke kan fungere i andre tilbud end et "én til én-tilbud", og i foråret 2012 kommer der flere underretninger fra politiet om kriminalitet og oplysninger om, at den unge har tilknytning til personer i rockermiljøet. Den unge har tillagt sig en afvigende adfærd, som er præget af grænseoverskridende og til tider fysisk truende adfærd.

På tidspunktet for Ankestyrelsens behandling af sagen har kommunen kort forinden anmodet VISO om bistand med henblik på at kvalificere arbejdet omkring den unge.

VISO er inddraget tidligere og efter aktuelle underretning fra politiet

Eksempel 7: Der er tale om en 15årig dreng, som sigtes for røveri mod en tankstation begået den 23. august 2011.

Den unge har været kendt af kommunen siden hans første leveår, og der har været iværksat mangeartede og omfattende hjælpeforanstaltninger, herunder tidlig mor-barn støtte, familiebehandling, døgnanbringelse af familien, døgnanbringelse af den unge alene og dagbehandling. Hans skolegang er forløbet på dagbehandlingstilbud, mens han har boet hos sin moder. I oktober 2010 blev han anbragt på et bosted, som har en dagskole tilknyttet.

Den unge har gennem opvæksten haft svært ved at etablere relationer, begå sig i samspil med andre og ved at forstå sociale sammenhænge. Han er undersøgt psykologisk,

somatisk og psykiatrisk og har gennem tiden fået forskellige diagnoser. Han er senest udredt psykologisk i sommeren 2010 af en specialist, der var udpeget som ekspert af VISO. Det bliver i udredningen beskrevet, at den unge – som tidligere har fået stillet diagnoserne Tourettes syndrom, OCD, ADHD, NLD-vanskeligheder og en tidligere krænkelsesproblematik – også har en autismeforstyrrelse, som bliver vurderet til at være hans mest fremtrædende problem.

VISO-konsulenten/eksperten er efter udredningen i sommeren 2010 med til at vurdere det valgte anbringelsessteds egnethed og har efterfølgende været brugt som konsulent til at vurdere kvaliteten af behandlingsarbejdet.

Indtil sommerferien 2011 var den unge i overvejende positiv udvikling. Siden sommeren har han imidlertid fået det dårligt. Han er blevet meget aggressiv udadvendt, impulsstyret, optaget af stoffer, alkohol og sex. Han er gentagne gange stukket af fra anbringelsesstedet og har været i konflikt med loven og med almindelige sociale normer for adfærd. Der foreligger i sagen oplysninger om yderligere kriminalitet, herunder omfattende hærværk og optakt til seksuelle krænkelse. Anbringelsesstedet har arbejdet på at imødegå hans reaktioner med tilrettet pædagogisk indsats, ved at regulere hans medicin og senest ved at skærme ham i et en-mandsprojekt i et sommerhus, hvor han er mandsopdækket døgnet rundt.

Kommunen har på ny søgt om bistand fra VISO med henblik på vejledning til både skole og anbringelsessted om behandlingsindsatsen.

Eksempel 8: Sagen drejer sig om en 16årig dreng, som er sigtet for voldtægt af sin 15årige veninde. Politiet afhører ham om forholdet den 22. juni 2012, hvorefter han bliver varetægtsfængslet på en sikret institution.

Den unge har diagnoserne ADHD, blandet udviklingsforstyrrelse af specifikke færdigheder og emotionel forstyrrelse i barndommen. Desuden har han i perioder angst, tvangspræget adfærd og depressive symptomer. Han beskrives som impulsstyret og uden hæmninger. Han svinger modenhedsmæssigt at fungere som en på mellem 7 og 16 år afhængigt af situationen. Den unge har haft et hashmisbrug, men dette har forældre og egen læge taget hånd om. I forbindelse med kriminaliteten har han dog rygeheroin. Den unge er desuden meget fascineret af ild og har sat ild til flere ting. Han har brug for guidning gennem hele dagen og kan ikke være alene uden opsyn. Hans erfaringsdannelse er meget ringe.

Den unge har tidligere haft ældre kæresten, men er nu kæreste med en pige på 14 år. Han er meget fokuseret på seksualitet og har haft adskillige seksuelle partnere.

Den unge har indtil varetægtsfængslingen gået i 9.klasse i en ADHD-klasse. Desuden har han hjulpet til i sin faders firma og har et fritidsarbejdet to dage om ugen. Under varetægtsfængslingen går den unge på den sikrede institutions interne skole.

Den unge bor indtil varetægtsfængslingen sammen med sin moder og dennes kæreste samt sine yngre søskende, hvoraf den ene også har fået stillet diagnosen ADHD.

Kommunen retter efter aftale med forældrene henvendelse til VISO medio december 2011 med anmodning råd og vejledning dels til forældrene dels i forhold til skoledelen. Efter korrespondance mellem kommune og VISO bliver der den 21. marts 2012 formidlet kontakt til den specialist, som skal yde råd og vejledning i sagen, og der bliver afholdt et indledende møde medio marts 2012. Sagen afsluttes ved VISO efter den unges varetægtsfængsling.

Der er i forbindelse med en forestående løsladelse af den unge taget kontakt til VISO igen med henblik på råd og vejledning i forholdt til, hvordan han skal støttes, såfremt han ikke idømmes fængsel eller anden sanktion. VISO er inddraget på baggrund af den unges og familiens problemer.

Eksempel 9: Sagen drejer sig om en 13årig dreng, som sammen med en anden dreng har kastet sten efter politiet. Drengen er velkendt i systemet forud for aktuelle kriminalitet. Der har været store uoverensstemmelser mellem forældrene om børnene siden deres skilsmisse i 2004. Drengen har boet hos sin fader indtil februar 2012. Der har været iværksat familiebehandling siden efteråret 2011. Drengen bliver akut anbragt uden for hjemmet i februar 2012 med begge forældres samtykke, da drengen har været truende og voldsom over for sin moder. Han har efterfølgende været hjemgivet til sin moder i en periode, da anbringelsesstedet ikke magter ham.

I maj 2012 bliver drengen igen anbragt uden for hjemmet på en ny institution. Det er kommunens intention, at drengen skal flytte til en tredje institution i august 2012, hvilket han imidlertid ikke er interesseret i. Det bliver i stedet besluttet, at drengen kan forblive på institutionen – og han flytter fra institutionens akutafdeling til deres "faste" afdeling. Dette med henblik på afdækning af hans vanskeligheder. Ifølge statusrapport fra institutionen har drengen under anbringelsen fortalt om vold begået af faderen og dennes nye kone – de har også "tvunget" ham til at fortælle at moderen begår vold mod børnene mv. Drengen beskrives som behandlingskrævende og traumatiseret, og har brug for tryghed, forudsigelige og trygge rammer. Han trives efter omstændighederne udmærket under anbringelsen og viser tegn på at føle begyndende tryghed og åbenhed.

Kommunen oplyser over for Ankestyrelsen i september 2012, at der er aftalt et indledende møde med familien og VISO med henblik på at drøfte relevant støtte til familien, herunder familiens øvrige børn. Institutionen er ved at finde en psykolog, som kan undersøge drengen.

3.4 Foreløbig handleplan

3.4.1 Hvornår foreligger der en foreløbig handleplan

I den foreløbige handleplan skal kommunen tage stilling til, hvad der her og nu skal gøres for at hindre, at barnet eller den unge begår ny kriminalitet. Der er ikke i reglerne eller i vejledningen om særlig støtte opstillet formkrav til den foreløbige handleplan. Ved vurderingen af hvorvidt der foreligger en foreløbig handleplan, har Ankestyrelsen derfor ikke alene fokuseret på, om der foreligger en akt eller lignende, som af kommunen er betegnet som en foreløbig handleplan. Ankestyrelsen har tillige vurderet, hvorvidt der i sagen indholdsmæssigt er taget stilling til, hvad der som følge af den aktuelle kriminalitet skal gøres her og nu for at hindre, at barnet eller den unge begår ny kriminalitet. Dette kan eksempelvis fremgå af notater i journal eller lignende.

Ankestyrelsen anser ikke et brev fra kommunen, hvor forældre og barnet eller den unge tilbydes en samtale eller råd og vejledning for i sig selv at udgøre en foreløbig handleplan. Efter Ankestyrelsens opfattelse vil vurderingen af, om kommunen har gjort tilstrækkeligt, afhænge af, om kommunen har fulgt op på henvendelsen til forældrene og barnet eller den unge samt de konkrete omstændigheder i sagen, herunder kriminalitetens alvorlighed.

I de tilfælde, hvor der er lagt en plan for indsatsen mod kriminalitet ud fra andre bestemmelser, herunder handleplaner efter servicelovens § 140, skal kommunen – uanset den foreliggende handleplan – også forholde sig til situationen på baggrund af den aktuelle kriminalitet. Det kan være tilstrækkeligt, at kommunen i journalen anfører, at man ikke anser det for nødvendigt med en foreløbig handleplan, da den foreliggende handleplan efter servicelovens § 140 fortsat er dækkende i forhold til indsatsen mod kriminalitet.

Det er således væsentligt også for vurderingen af, hvorvidt der foreligger en foreløbig handleplan, at der i sagerne foreligger fyldestgørende journalisering og dokumentation for den foretagne sagsbehandling. Det er vigtigt og hensigtsmæssigt, at alle sagsbehandlingsskridt fremgår tydeligt, og at de overvejelser, der ligger bag beslutningerne, også fremgår. Dette gælder også i de tilfælde, hvor kommunen beslutter ikke at gøre videre.

I 37 procent af de undersøgte sager er det vurderet, at kommunen har udarbejdet en foreløbig handleplan, mens der i 63 procent af sagerne ikke er udarbejdet en foreløbig handleplan, jf. *tabel 3.2*. Der er således tale om en stigning i udarbejdelsen af foreløbige handleplaner i forhold til sidste års undersøgelse, idet det var vurderingen ved den undersøgelse, at kommunen i 23 procent af de undersøgte sager havde udarbejdet en foreløbig handleplan.

Table 3.2 Udarbejdelse af foreløbig handleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 2. 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	65	23	103	37
Nej	218	77	179	63
Uoplyst	1	0	0	0
I alt	284	100	282	100

3.4.2 Sagseksempler

Der er udarbejdet en foreløbig handleplan

Eksempel 10: Sagen omhandler en 15årig dreng, som sammen med 2 andre har begået vold ved overfald mod sagesløse personer. Kommunen deltager i politiets afhøring af den unge den 23. november 2011. Inden dette tidspunkt har den unge været omtalt i SSP-regi som en "bekymrings-ung", hvorfor det er planlagt at forsøge at foretage forebyggende indsats over for ham. På grund af kriminalitetens alvorlighed indgår kommunen et tæt samarbejde med politiet samme dag som afhøringen, og det besluttes at udstede et ungepålæg – sideløbende med et forældrepålæg til værge – i forsøget på at standse den unge i en eventuel kriminel videre udvikling. Kommunen træffer derfor – også samme dag – afgørelse om ungepålæg, der indeholder begrænsninger i den unges personlige bevægefrihed i lokalområdet samt krav om samarbejde om foranstaltninger efter servicelovens § 52. Kommunen følger endvidere sagen op med iværksættelse af kontaktperson fra den 14. december 2011 og har udarbejdet en handleplan efter servicelovens § 140.

Ankestyrelsen vurderer, at der ved kommunens beslutninger af 23. november 2011, herunder afgørelserne om unge- og forældrepålæg udgør en foreløbig handleplan.

Eksempel 11: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, der er sigtet for tyveri ved i forening med andre at have stjålet skoletasker, computere mv. fra forskellige personer fra et omklædningsrum på et gymnasium. Kommunen orienteres den 12. december 2011 om kriminaliteten, og familien indkaldes ved brev af 22. december 2011 til møde med kommunen den 13. januar 2012. Mødet afholdes den 13. januar 2012, hvor der sammen med moderen og den unge lægges planer for indsatsen. Det aftales, at der laves en handleplan, og at den unge visiteres til ungekonsulent.

Ankestyrelsen vurderer, at indkaldelsen til samtale samt den efterfølgende afholdelse heraf udgør en foreløbig handleplan.

Der er ikke udarbejdet en foreløbig handleplan

Eksempel 12: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, der er sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. Han er den 25. januar 2012 afhørt af politiet om forholdet, hvor der deltager en repræsentant fra kommunen under afhøringen. Den unge har gennem flere år haft et stofmisbrug og har tidligere været tilknyttet en misbrugskonsulent. Han har begået en del kriminalitet, herunder berigelseskriminalitet, som sandsynligvis finansierer hans misbrug. Kommunen foretager ikke videre i anledning af politiets underretning om kriminalitet. Efter Ankestyrelsens henvendelse planlægges der et netværksmøde i sommeren 2012.

Ankestyrelsen vurderer, at der skulle have været udarbejdet en foreløbig handleplan, idet der er tale om gentagen kriminalitet og der ikke ses tidligere at være udarbejdet en handleplan.

3.4.3 7-dages fristen

En tidlig og hurtig indsats er formålet med kravet om, at kommunen skal udarbejde en foreløbig handleplan senest 7 dage efter underretning fra politiet. Fristen på 7 dage skal således vise barnet eller den unge og dennes familie, at der reageres hurtigt på kriminaliteten.

Ved Ankestyrelsens registrering af overholdelsen af 7-dages fristen er udgangspunktet, at fristen løber fra kommunens modtagelse af den ugentlige liste fra politiet, medmindre kommunen allerede tidligere har modtaget underretning om det kriminelle forhold. Det kan eksempelvis være i forbindelse med en afhøring af barnet eller den unge hos politiet eller modtaget mail om forholdet. Fristen regnes fra det første tidspunkt kommunen hører om det kriminelle forhold⁴.

Tabel 3.3 Er 7-dages fristen overholdt? 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	32	49	61	59
Nej	20	31	32	31
Fremgår ikke	13	20	10	10
I alt	65	100	103	100

⁴ Se bilag 2 om lovgrundlag

Af de i alt 103 sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at der er udarbejdet en foreløbig handleplan er fristen for udarbejdelse af planen i 41 procent af sagerne ikke overholdt, *jf. tabel 3.3*. Heri indgår sager, hvor det ikke har været muligt at se, hvornår den foreløbige handleplan er udarbejdet, idet Ankestyrelsen i disse sager finder, at overholdelse af fristen ikke er dokumenteret. Andelen af sager, hvor det er vurderet, at fristen for udarbejdelse af den foreløbige handleplan er overholdt, er således steget i forhold til sidste års undersøgelse.

3.4.4 Sagseksempler

Fristen er overholdt

Eksempel 13: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, som er mistænkt for at udøve vold. Den unge bliver afhørt af politiet den 29. juni 2012, hvor der også deltager en repræsentant fra kommunen. Den 3. juli 2012 afholder kommunen en samtale med den unge og hans moder, hvor der bliver udarbejdet en foreløbig handleplan om iværksættelse af kontaktperson sideløbende med udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse.

Ankestyrelsen vurderer, at den foreløbige handleplan er udarbejdet inden for 7-dages fristen.

Eksempel 14: Sagen omhandler en 16årig dreng, der er sigtet for brugstyveri af personbil. Kommunens sagsbehandler bliver den 6. oktober 2011 telefonisk orienteret af politiet om det kriminelle forhold. Politiet orienterer samtidig kommunen om andre sigtelser vedrørende blandt andet indbrud, hærværk og tyveri. Den unge er anbragt uden for hjemmet på en institution. Samme dag, som kommunen orienteres af politiet anmoder kommunen om et møde med anbringelsesstedet, herunder en samtale med den unge, som afholdes efterfølgende.

Ankestyrelsen vurderer, at den foreløbige handleplan er udarbejdet inden for 7-dages fristen.

Fristen er ikke overholdt

Eksempel 15: Sagen drejer sig om en 14-årig pige, som sammen med fire andre har udøvet vold mod en pige. Kommunen bliver orienteret om kriminaliteten den 14. juni 2012. Sagen bliver fordelt til en sagsbehandler den 29. august 2012, efter at Ankestyrelsen har anmodet om en redegørelse i sagen. Sagsbehandleren indkalder samme dag pigen og moderen til en samtale.

Ankestyrelsen vurderer, at den foreløbige handleplan ikke er udarbejdet inden for 7-dages fristen.

3.4.5 Indholdet af den foreløbige handleplan

Ser man nærmere på indholdet af den foreløbige handleplan, består den i lidt over halvdelen af sagerne (53 procent) i, at kommunen har indkaldt forældremyndighedsindehaver og barnet eller den unge til en samtale. I 10 procent af sagerne er det i den foreløbi-

ge handleplan i en eller anden form angivet, at barnet eller den unge vil kunne profitere af en kontaktperson, og i 4 procent af sagerne er det angivet, at anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet er nødvendig for at hindre, at barnet eller den unge begår ny kriminalitet. Derudover har kommunen i 10 procent af sagerne i den foreløbige handleplan taget stilling til, at allerede iværksatte foranstaltninger må anses for tilstrækkelige. I 43 procent af sagerne vedrører den foreløbige handleplan andre tiltag, eksempelvis at den unge skal have et praktiktilbud, at den unge skal have misbrugsbehandling, eller at den unge skal psykologisk udredes, *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4 Indholdet af den foreløbige handleplan. 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Indkaldelse til samtale	35	54	55	53
Kontaktperson	11	17	10	10
Allerede iværksatte foranstaltninger	7	11	10	10
Anbringelse	6	9	4	4
Andet	29	45	44	43
I alt	65	-	103	-

Tabellen summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for at den foreløbige handleplan indeholder flere elementer.

3.4.6 Sagseksempler

Foreløbig handleplan om kontaktperson, fortsat familiebehandling og aflastning

Eksempel 16: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, der sigtes for tyveri. Den unge afhøres den 18. august 2011, hvor hans moder og kommunens sagsbehandler er til stede. Den unge er kort tid forinden afhøringen blevet hjemgivet til sine forældre fra et opholdssted. Den 22. august 2011 tilbyder kommunen familien en eventuel kontaktperson til den unge, fortsat familiebehandling og aflastning til den unge samt dækning af merudgifter til fritidsbeskæftigelse.

Kommunen har forholdt sig til, at allerede iværksatte foranstaltninger er tilstrækkelige

Eksempel 17: Sagen drejer sig om en 16årig dreng, som den 16. marts 2012 bliver afhørt og sigtet for overtrædelse af våbenloven. Der deltager en repræsentant fra kommunen ved afhøringen. Den unge er kendt i kommunen i forvejen og har gennem flere år modtaget støtte i form af en kontaktperson. Derudover har den unge siden sommeren 2011 været tilknyttet et tværfagligt team som samarbejder om at give kriminelle unge en hurtigere og mere målrettet, koordineret og systematisk støtte og opfølgning. Der har

herfra været særligt fokus på skolefravær, konfliktmægling og fritidsinteresser. Der bliver løbende fulgt op herpå ved tilsynssamtaler og opfølgingsmøder.

Den 19. marts 2012 modtager sagsbehandleren underretningen på skrift og taler samme dag med den unges fader i telefonen. Den 20. marts 2012 afholdes der et møde med den unge og hans moder om den begåede kriminalitet. På mødet konkluderes det, at der ikke er grundlag for at iværksætte yderligere foranstaltninger.

3.5 Kriminalitetshandleplanen

3.5.1 Hvornår foreligger der en kriminalitetshandleplan

Kommunen skal i tilfælde, hvor et barn eller en ung under 18 år har begået voldskriminalitet eller anden form for alvorlig kriminalitet, udarbejde en plan for den indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til barnet eller den unge, jf. servicelovens § 57 c, stk. 1. Er der lagt en plan for indsatsen ud fra andre bestemmelser, herunder § 140-handleplaner i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens § 52, skal der ikke nødvendigvis udarbejdes en ny selvstændig handleplan i forbindelse med kriminaliteten. Dog kan der være grundlag for at overveje en revision af den tidligere udarbejdede handleplan i forhold til den modtagne dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet.

Uanset at der i reglerne ikke er fastsat en tidsfrist for udarbejdelse af kriminalitetshandleplanen, har Ankestyrelsen foretaget en vurdering af, hvorvidt kommunen på tidspunktet for Ankestyrelsens behandling af sagen burde have udarbejdet en kriminalitetshandleplan. Vurderingen af dette er helt afhængig af de konkrete forhold i sagen, herunder indholdet af en eventuel foreløbig handleplan.

Tabel 3.5 Er der udarbejdet en kriminalitetshandleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 1 2011-2012. Antal og procent.

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	51	18	55	20
Nej, der burde have været udarbejdet en plan	91	32	80	28
Nej, men ikke relevant	142	50	147	52
I alt	284	100	282	100

Som det fremgår af *tabel 3.5* er Ankestyrelsen i 52 procent af sagerne enig i kommunens vurdering af, at det ikke er relevant at udarbejde en kriminalitetshandleplan. Årsagerne hertil er blandt andet, at kriminaliteten ikke er omfattet af betegnelsen voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, at sigtelsen er frafaldet, at den unge er blevet frifundet,

eller at der i forvejen er udarbejdet en handleplan, der allerede beskriver den indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til barnet eller den unge.

I 20 procent af sagerne er der udarbejdet en kriminalitetshandleplan, og i 28 procent af sagerne vurderer Ankestyrelsen, at der burde være udarbejdet en kriminalitetshandleplan på tidspunktet for vores behandling af sagen.

Som det også fremgår af tabellen, er der tale om en lille ændring i forhold til sidste undersøgelse.

3.5.2 Sagseksempler

Der burde have været udarbejdet en kriminalitetshandleplan

Eksempel 18: Sagen drejer sig om en 13årig pige, som er sigtet for forsætlig vold ved den 23. september 2011 sammen med nogle andre at have sparket, slået og brændt en dreng med cigaretter.

Pigen er vokset op i en konfliktfyldt hjem, og der har siden børnehaven løbende været bekymring for hende. Forældrene bliver skilt i november 2009. Der har gennem mange år været tilknyttet familiekonsulent til familien. I april 2010 bliver pigen frivilligt anbragt på et opholdssted, hvor hun fortsat bor.

I begyndelsen af anbringelsen er hun i positiv udvikling, men siden forsommeren 2011 har det ændret sig. Der været udskiftning af personalet på opholdsstedet, pigen er kommet ind i en gruppe af drenge, som laver ballade, hun har været stukket af, det går tiltagende dårligt i skolen, herunder stort fravær, og hun har et hash-forbrug.

Pigen er psykologisk udredt i maj 2010, og PPR har flere gange været inde i sagen i forhold til skoletilbud. Siden anbringelsen har pigen gået på en heldagsskole.

Der ses i akterne ikke at være lavet en foreløbig handleplan eller en kriminalitetshandleplan. Der laves en revideret § 140-handleplan den 16. december 2011, som fokuserer på at få pigen i god udvikling igen, herunder at komme i gang med skolen igen, men handleplanen omtaler ikke kriminalitet eller kriminalitetsforebyggelse.

Eksempel 19: Sagen drejer sig om en på kriminalitetstidspunktet 15årig dreng, som er sigtet for kvalificeret vold ved at have slået en ven med en hammer i hovedet og sparket ham i ryggen. Kriminaliteten bliver begået den 18. november 2011, hvor han også bliver afhørt. Under afhøringen deltager den unges moder, hans kontaktperson og en advokat. Kommunen bliver underrettet pr. mail den 21. november 2011.

Den unge har tidligere lavet en del kriminalitet startende i maj 2009 og senest i februar 2012. Han har blandt andet været sigtet for to røverier, et gaderøveri, vold mod pige (ikke anmeldt), tyveri af fladskærm fra klub samt besiddelse af peberspray.

Den unge bor hos sin moder og lillebror. Moderen vil gerne samarbejde i forhold til hjælp til den unge.

Der er og har tidligere været iværksat en række foranstaltninger til den unge. Kommunen bevilliger blandt andet i januar 2007 en kontaktperson, der skal hjælpe med at få den unge i skole. Ordningen ophører, da foranstaltningen ikke har nogen effekt.

I januar 2008 begynder den unge i stedet i et projekt for kriminelle eller kriminalitetstruede børn og unge mellem 12 og 17 år. Han er stadig tilknyttet dette projekt, og kommer der flere gange om ugen. I oktober 2009 begynder den unge i et specialskoletilbud.

Kommunen oplyser over for Ankestyrelsen den 15. marts 2012, at det går godt med den unge.

Der ses i sagen ikke at være udarbejdet en foreløbig handleplan eller en kriminalitetshandleplan på baggrund af den aktuelle kriminalitet, og kommunen har ikke forholdt sig til, hvorvidt de allerede iværksatte tiltag er tilstrækkelige til at forebygge kriminalitet fremover.

Ankestyrelsen vurderer, at der i ovennævnte eksempler burde have været udarbejdet en kriminalitetshandleplan eller en (revideret) handleplan efter servicelovens § 140 også indeholdende en plan for den indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet.

3.5.3 Samarbejdet med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaver om kriminalitetshandleplanen

Efter servicelovens § 57 c, stk. 1, 2 pkt. bør kriminalitetshandleplanen udarbejdes i samarbejde med barnet eller den unge og dennes familie. Samarbejdet med barnet eller den unge og dennes familie er vigtigt, idet indholdet af den enkelte kriminalitetshandleplan afhænger af de konkrete forhold i sagen, herunder barnets eller den unges og familiens motivation for at indgå i et langsigtet samarbejde om kriminalitetsforebyggelse.

I lidt over 2/3 af sagerne, hvor der er udarbejdet en kriminalitetshandleplan, er dette sket i samarbejde med barnet eller den unge og dennes familie, hvilket er en stigning i forhold til sidste års undersøgelse, *jf. tabel 3.6.*

Tabel 3.6 Samarbejde om udarbejdelse af handleplan. 2011-2012. Antal og Procent

		2011		2012	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Er handleplanen udarbejdet i samarbejde med den unge?	Ja	23	45	39	71
	Nej	5	10	3	5
	Fremgår ikke	23	45	13	24
	I alt	51	100	55	100
Er handleplanen udarbejdet i samarbejde med den unges familie?	Ja	25	49	38	69
	Nej	4	8	4	7
	Fremgår ikke	22	43	13	24
	I alt	51	100	55	100

3.5.4 Indholdet af kriminalitetshandleplanen

Kriminalitetshandleplanen skal angive formålet med indsatsen samt hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet. Under hensyn til dette formål skal planen også angive indsatsens forventede varighed, særlige forhold om barnet eller den unge, herunder behandling, uddannelse med videre, og bygge på retningslinjerne i servicelovens § 140, stk. 3.

Ankestyrelsen har vurderet, at en sag er i overensstemmelse med lovgivningen, hvis kriminalitetshandleplanen i nogen eller i høj grad angiver formålet med indsatsen, hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet, indsatsen forventede varighed samt særlige forhold om barnet eller den unge. Kategorien "I nogen grad" afspejler enkelte mindre mangler og kategorien "I ringe grad" afspejler væsentlige mangler ved kriminalitetshandleplanen.

Tabel 3.7 Er kriminalitetshandleplanen i overensstemmelse med lovgivningen? 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
I høj grad	28	55	29	53
I nogen grad	18	35	26	47
I ringe grad	3	6	0	0
Nej	1	2	0	0
Uoplyst	1	2	0	0
I alt	51	100	55	100

I alle de sager, hvor der foreligger en kriminalitetshandleplan (i alt 55 sager, *jf. tabel 3.7*) er det vurderet, at planen i høj grad eller i nogen grad er i overensstemmelse med lovgivningen.

3.5.5 Sagseksempel

Handleplanen er i nogen eller i høj grad i overensstemmelse med lovgivningen

Eksempel 20: Sagen drejer sig om en pige på 17½ år, som er sigtet for indbrud. Pigen afhøres den 18. januar 2012, hvor der også er en repræsentant fra kommunen til stede under afhøringen. I forlængelse af afhøringen afholdes en børnesamtale, hvor der tales om kriminaliteten, og hvad der skal gøres for den unge. Der aflægges hjemmebesøg den 30. januar 2012, hvor der tales videre om den unges forhold og ønsker, samt hvad der skal til for at hindre hende i at begå yderligere kriminalitet. Den unge har et ønske om i en periode at bo hos en plejefamilie for at komme væk fra sin omgangskreds og byen.

Den 1. februar 2012 foreligger der udkast til en handleplan om anbringelse i plejefamilie for en periode på 3 måneder. Det fremgår af den færdige handleplan, som er dateret den 31. februar 2012, at den unge anbringes i en plejefamilie med en målsætning om at optimere hendes trivsel og holde hende væk fra de kriminelle og stoffyldte miljøer, som hun ellers befinder sig i.

3.6 Frihedsberøvelse

Kommunen skal i forbindelse med løsladelse af unge under 18 år, der har afsonet frihedsstraf, været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtssurrogat give et tilbud om udslusning. Tilbuddet om udslusning skal så vidt muligt etableres inden løsladelsen og have en varighed på mindst 6 måneder efter løsladelsen. Tilbuddet skal som minimum

have et omfang svarende til en kontaktperson. Dette fremgår af servicelovens § 57 c, stk. 3.

Af de undersøgte sager har 32 unge, svarende til 11 procent, været varetægtsfængslet, anbragt i varetægtssurrogat eller har afsonet. Af disse 32 sager har den unge i 4 tilfælde fået et tilbud om udslusning. Ud af de 32 sager, hvor den unge har været varetægtsfængslet, er der en del sager, hvor det ikke har været relevant at give tilbud om udslusning. Dette kan eksempelvis skyldes, at varetægtsfængslingen fortsætter direkte over i en ungdomssanktion.

I 1 ud af de 4 sager er tilbuddet etableret inden løsladelsen, og i 1 sag har tilbuddet en varighed på mindst 6 måneder, *jf. tabel 3.8*. Den ene af de sager, hvor tilbuddet er registreret som ikke-etableret inden løsladelse og ikke har en varighed på mindst 6 måneder, er der tale om en ung, som under varetægtsfængslingen fylder 18 år og dermed overføres til et arresthus.

Tabel 3.8 Etablering og varighed af tilbud om udslusning. 2011-2012. Antal og procent

		2011		2012	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Er tilbudet etableret inden løsladelsen?	Ja	4	67	1	25
	Nej	2	33	3	75
	I alt	6	100	4	100
Har tilbudet en varighed på mindst 6 måneder?	Ja	3	50	1	25
	Nej	2	33	3	75
	Uoplyst	1	17	0	0
	I alt	6	100	4	100

Den unge har i alle 4 sager fået tilbud om en kontaktperson. I den ene af disse sager blev der desuden givet tilbud om psykologsamtaler.

3.6.1 Sagseksempler

Tilbud om udslusning i form af kontaktperson

Eksempel 21: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, som i december 2011 sigtes for flugt fra et færdselsuheld. Den unge bliver varetægtsfængslet i den forbindelse. Der har tidli-

gere været flere underretninger fra politiet om kriminalitet. Dagen efter fængslingen taler sagsbehandleren med den unge, og der udarbejdes en foreløbig handleplan. Heraf fremgår, at den unge ikke mener at have behov for støtte, og at han ikke ønsker at få en kontaktperson. Den unge har et ønske om at have fokus på uddannelse. Det er herefter vurderingen, at der ikke skal iværksættes støtteforanstaltninger i henhold til servicelovens § 52. Der indgås aftale om, at institutionen, hvor den unge er varetægtsfængslet tager kontakt til en UU-vejleder med henblik på at udarbejde en uddannelses- eller jobplan for den unge.

Den unge har ikke fået tilbudt udslusning

Eksempel 22: Der er tale om en 17årig dreng, som er sigtet for grov vold efter straffelovens § 245 ved den 20. maj 2012 sammen med en kammerat at have tæsket en anden dreng. Han blev umiddelbart efter forholdet anholdt og varetægtsfængslet. Den unge bliver den 17. juli 2012 idømt en kombinationsdom på 7 måneders fængsel, heraf 4 måneders betinget fængsel med vilkår om tilsyn med Kriminalforsorgen, tilsyn med alkoholforbrug, 60 timers samfundstjeneste samt et erstatningskrav til forurettede.

Den unge er ikke tidligere kendt i kommunen. Han går på Produktionskole og bor hos sin moder. Der er lavet en foreløbig handleplan den 23. maj 2012, hvis mål er, at den unge skal følge varetægtsinstitutionens anvisninger om undervisning, samt at han deltager i et kognitivt behandlingsprogram Reflex for at lære at styre sin vrede.

Den unge bliver løsladt den 8. august 2012, og kommunen sender samme dag et brev til den unge og hans moder med anmodning om samtykke til at indhente oplysninger om den unge med henblik på at vurdere den unges behov for særlig støtte efter serviceloven.

Det fremgår af kommunens akter, at man er opmærksom på bestemmelsen i § 57 c, stk. 3, om at den unge som minimum skal tilbydes en kontaktperson i minimum 6 måneder efter løsladelsen, men af det brev, der sendes til den unge og moderen, fremgår ikke at der gives et egentligt tilbud om udslusning, men alene at der skal laves en vurdering af den unges støttebehov.

Ankestyrelsen vurderer, at dette ikke er et tilbud om udslusning efter § 57 c, stk. 3. Intentionen med reglerne om udslusning har netop været, at der automatisk ved løsladelse skulle tilbydes støtte, eksempelvis i form af kontaktperson, og ikke at der skulle udarbejdes en børnefaglig undersøgelse først.

Den unge har ikke fået tilbudt udslusning

Eksempel 23: Sagen drejer sig om en 15årig dreng, som sigtes for afpresning begået den 21. og 27. august 2011. Han bliver anholdt den 4. oktober 2011, afhørt den 5. oktober 2011 og efterfølgende varetægtsfængslet. Udover den aktuelle kriminalitet har den unge siden maj 2008 været i kontakt med politiet 6 gange. Årsagerne hertil har været hærværk, slag og spark mod en anden person, tyveri, trusler, kørsel af bil uden førerret.

I 2009 og 2004 er den unge blevet vurderet af PPR og fundet normal-begavet. Kommunen har i 2011 løbende modtaget underretninger fra skole, kriminalpræventiv politimand m.fl. Den unge har et skolefravær på 50 procent og har alvorlige faglige vanskeligheder.

Den unge bliver den 21. december 2011 fundet skyldig i trusler og forsøg på at opkræve beskyttelsespenge. Han bliver idømt 6 måneders fængsel, heraf 3 måneder betinget, og skal underlægge sig støtteforanstaltninger efter de sociale myndigheders bestemmelse frem til sit 18. år. På grund af den forudgående varetægtsfængsling bliver den unge løsladt ved dommen.

Ifølge kommunens journaler er der udfærdiget en foreløbig handleplan den 10. oktober 2011, men der ses ikke deri at være indgået nogen aftaler eller være drøftet nærmere med den unge, hvad der skal ske efter løsladelsen, herunder givet tilbud om udslusning. Det fremgår desuden ikke af journal eller andet, at der har været talt om et forløb efter løsladelsen.

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke har været tilbudt udslusning til den unge.

4 Kommunens reaktion

4.1 Børnefaglig undersøgelse

Efter servicelovens § 50 skal kommunen undersøge et barns eller en ungs forhold nærmere, hvis det på baggrund af foreliggende oplysninger må antages, at barnet eller den unge trænger til særlig støtte. Formålet med undersøgelsen er, at der så tidligt som muligt foretages en kvalificeret og grundig afdækning af, om der foreligger problemer, der bør resultere i iværksættelse af hjælpeforanstaltninger i forhold til barnet eller den unge. Undersøgelsen skal tjene som grundlag for vurderingen af, hvilke foranstaltninger, der vil være formålstjenlige i den konkrete sag til at løse de beskrevne problemer.

I de tilfælde, hvor kommunen modtager en underretning fra politiet om, at et barn eller en ung har begået kriminalitet kan der være grund til at antage, at barnet eller den unge har behov for støtte. Det er derfor relevant at se på, om kommunen har besluttet at iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, herunder supplere en tidligere, når den modtager en underretning fra politiet om kriminalitet.

Tabel 4.1 Kommunens beslutning. 2011 og 2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
At iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter § 50	44	15	34	12
At supplere en tidligere § 50 undersøgelse	11	4	17	6
Ikke at iværksætte ny/supplere tidligere § 50 undersøgelse	228	80	231	82
Uoplyst	1	0	0	0
I alt	284	100	282	100

Ligesom sidste års undersøgelse har kommunerne i størstedelen af sagerne (82 procent) besluttet ikke at iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 eller ikke at supplere en tidligere undersøgelse. I resten af sagerne er det besluttet enten at iværksætte en børnefaglig undersøgelse (i 12 procent af sagerne) eller at supplere en tidligere (i 6 procent af sagerne), *jf. tabel 4.1*.

Der er mange forskellige årsager til, at det i så mange sager er besluttet ikke at iværksætte en undersøgelse eller supplere en tidligere. Ligesom sidste års undersøgelse skyldes dette blandt andet, at der allerede foreligger en fyldestgørende børnefaglig undersøgelse, at det ud fra en samtale med barnet eller den unge og forældrene er vurderet, at barnet eller den unge ikke har behov for støtte, at sagen afventer anden relevant undersøgelse eller indkaldelse til retten, eller at kommunen har vurderet, at mulighederne for støtte allerede er udtømt.

4.1.1 Sagseksempler

Kommunen har besluttet at udarbejde en børnefaglig undersøgelse eller et supplement til allerede foreliggende undersøgelse

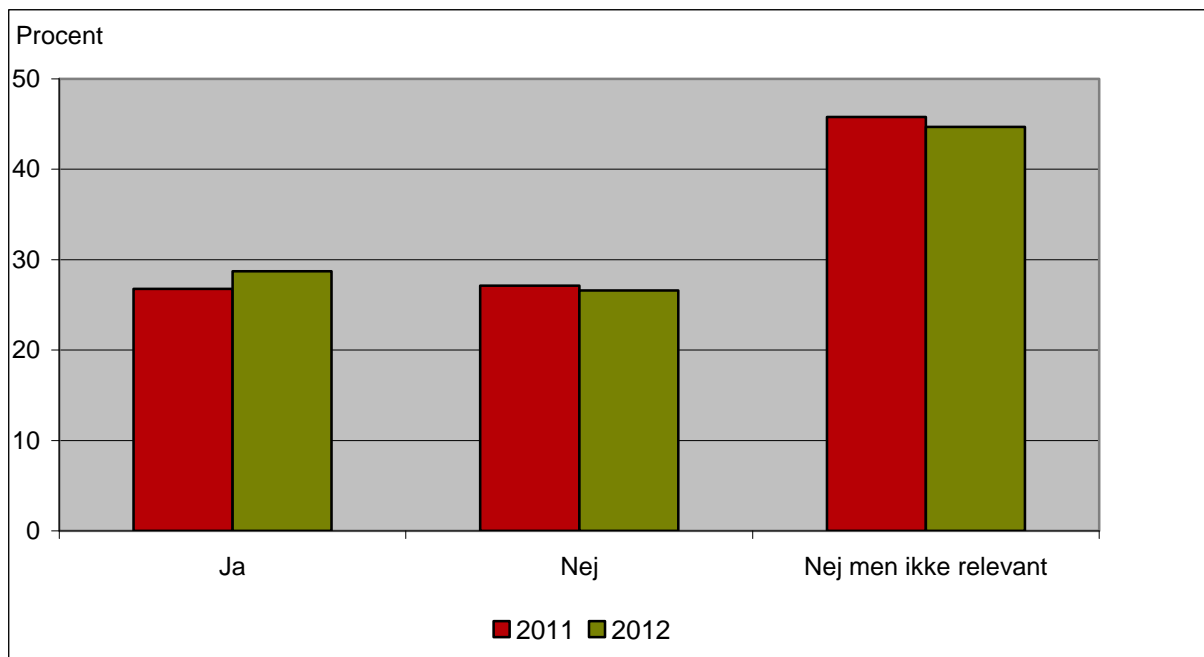
Eksempel 24: Sagen drejer sig om en 14årig pige, som har begået butikstyveri sammen med en anden pige. Under en samtale med pigen og forældrene giver forældrene udtryk for at have problemer med datteren. Ifølge forældrene mangler datteren empati og lyver om mange ting. Kommunen oplyser over for Ankestyrelsen, at man vil udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 med henblik på afklaring af pigens fremtidige støttebehov.

Eksempel 25: Sagen drejer sig om en 15årig dreng, der er sigtet for vold i juni 2012. Den unge og hans familie er kendt af kommunen siden 2008, hvor forældrene henvender sig med ønske om støtte. Den unge er undersøgt i PPR i 2005 og igen i 2009 og er beskrevet med store adfærdsmæssige og socio-emotionelle vanskeligheder. I februar 2009 afsluttes der en børnefaglig undersøgelse, og der iværksættes kontaktperson til den unge. Ordningen fortsætter frem til juli 2012, hvor kontaktpersonen opsiges sin stilling. Den unge har siden udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse været involveret i flere voldelige episoder. Forældrene er beskrevet som søde og kærlige, men uden tilstrækkelige ressourcer til at støtte den unge. Kommunen oplyser, at man vil udarbejde en supplerende børnefaglig undersøgelse med henblik på at finde en foranstaltning, der kan imødekomme den unges behov for støtte.

4.2 Kommunens afgørelser

Om kommunens afgørelser viser undersøgelsen, *jf. figur 4.1*, at der i sammenlagt 72 procent af sagerne ikke er truffet en afgørelse inden for 2 måneder efter politiets underretning. I 45 procent af sagerne har det dog ikke været relevant, at kommunen traf en afgørelse. Dette kan skyldes barnets eller den unges alder, at kommunen afventer relevant sagsbehandling – enten i kommunen (f.eks. i form af færdiggørelse af en børnefaglig undersøgelse), i kriminalforsorgen (udarbejdelse af en undersøgelse efter retsplejelovens § 808), ved politiet eller ved retten – eller at en allerede iværksat foranstaltning anses for tilstrækkelig. Derimod er det ligesom sidste undersøgelse vurderet, at kommunen i 27 procent af sagerne burde have truffet en afgørelse. Begrundelserne herfor er blandt andet kriminalitetens alvorlighed samt aktuelle eller tidligere bekymrende oplysninger om barnet eller den unge.

Figur 4.1 Har kommunen truffet afgørelse i sagen efter politiets underretning? 2011 og 2012. Antal og procent

4.3 Støtteforanstaltninger

Kommunen kan efter servicelovens § 52, stk. 1, træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte. Det er således ikke ethvert behov, der medfører et støttebehov efter servicelovens § 52, stk. 3, idet det skal være af væsentlig betydning og af hensyn til et særligt behov for støtte. Da de børn og unge, som sagerne vedrører, ikke nødvendigvis er omfattet af servicelovens § 52, stk. 3, er der også ved registreringen af den enkelte sag set på, om barnet eller den unge har fået anden form for hjælp for eksempel i form af ungdomsskole med tæt opfølgning fra en UU-vejleder.

Som det fremgår af *tabel 4.2*, vedrører kommunernes afgørelser om støtteforanstaltninger til de kriminelle børn eller unge primært fast kontaktperson (45 procent) og anbringelse uden for hjemmet med samtykke (25 procent). Derudover er der truffet afgørelse om familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer i 8 procent af sagerne. Anden hjælp i henhold til servicelovens § 52, stk. 3, nr. 9, er angivet i 5 procent af sagerne. Denne hjælp består i blandt andet hjælp til praktikforløb, MST-forløb og konfliktmægling.

I 36 procent af sagerne er der blevet iværksat andre tiltag over for barnet eller den unge end støtte efter servicelovens § 52, stk. 3. Disse tiltag består blandt andet i særlige skoletilbud og mægling.

Tablet 4.2 Hvilken støtte er givet til barnet eller den unge? 2011 og 2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ungepålæg	0	0	2	3
Forældrepålæg	1	1	1	1
Konsulentbistand mht. den unges forhold	1	1	0	0
Praktisk pædagogisk eller anden støtte i hjemmet	0	0	1	1
Familiebehandling eller behandling af den unges problemer	9	12	6	8
Døgnophold	1	1	2	3
Aflastningsordning	0	0	3	4
Personlig rådgiver	1	1	1	1
Fast kontaktperson	32	42	34	45
Anbringelse uden for hjemmet	16	21	19	25
Formidling af praktiktilbud	3	4	7	9
Anden hjælp	6	8	4	5
§ 58	1	1	1	1
Andet	31	41	27	36
I alt	76	100	81	107

Tabellen summerer ikke til 100 procent, da der er mulighed for iværksættelse af flere støtteforanstaltninger.

4.3.1 Sagseksempler

Iværksat støtte

Eksempel 26: Sagen drejer sig om en 17årig dreng, der den 9. september 2011 bliver sigtet og efterfølgende varetægtsfængslet for røveri. Den unge er desuden sigtet for frihedsberøvelse og trusler om vold. Han bliver løsladt den 28. november 2011 samme dag, som der afsiges dom. Den unge idømmes 9 måneders fængsel, hvoraf de 6 er betinget med vilkår om at undergive sig foranstaltninger efter kommunens bestemmelse.

Kommunen har kendskab til den unge fra tidligere i forbindelse med kriminalitet. Han begyndte kort tid forud for varetægtsfængslingen i gymnasiet, hvor han havde fuldt fremmøde indtil fængslingen. Under fængslingen har den unge været selvstuderende med stor iver. En måned forud for dommen træffer kommunen afgørelse om at tilbyde den unge en kontaktperson samt psykologbehandling. Den unge indvilger i at få en fast kontaktperson, men ønsker ikke psykologsamtaler.

Eksempel 27: Sagen drejer sig om en 11årig dreng, som i maj 2012 er sigtet for hærværk i form af blandt andet graffiti. Drengen er samtidig sigtet for indbrud. Kommunen har haft kendskab til familien siden drengens fødsel, idet der har været sager på hans to ældre brødre, der i dag er henholdsvis 22 og 26 år. Drengen bor sammen med sin moder og fader. Faderen har et erkendt alkoholmisbrug.

Fra 2004 til 2009 modtager kommunen 4 underretninger om drengen, der omhandler umodenhed i spisesituationer, manglende hygiejne og drengens adfærd – både socialt og sprogligt. Drengen begyndte sin skolegang i almindelig skole med støttelærer, men går nu i specialklasse. I 2009 får drengen blandt andet diagnosen ADHD, specifik udviklingsforstyrrelse af motoriske færdigheder og inferioritas intellectualis.

I maj 2010 udarbejder kommunen en børnefaglig undersøgelse, hvori det konkluderes, at der er et anbringelsesgrundlag, såfremt familien ikke ønsker at lave markant om på deres liv ved hjælp af intensiv familiebehandling. Sagen bliver imidlertid efterfølgende sat i bero, da drengens forhold, herunder forholdene i hjemmet ændres positivt.

I juni 2011 underretter drengens skole, idet der er bekymring for hans faglige og sociale udvikling. Ved en fejl bliver der ikke fulgt op på denne underretning.

I april 2012 gennemgås sagen, og det beslutes, at der skal følges op på sagen. Inden et aftalt hjemmebesøg modtager kommunen underretning om, at drengen er mistænkt for aktuelle kriminalitet. Herefter beslutes det, at der skal udarbejdes endnu en børnefaglig undersøgelse, idet den tidligere er utidssvarende. Sideløbende med at den nye undersøgelse udarbejdes kobles der en gadeplansmedarbejder på drengen.

Den børnefaglige undersøgelse afsluttes og konkluderer ligesom i undersøgelsen fra 2010, at drengen har mange særlige behov set ud fra de vanskeligheder, der knytter sig til hans diagnoser samt de hjemlige vilkår.

På baggrund af den børnefaglige undersøgelse beslutter kommunen at tilbyde familien en samlet indsats indeholdende familiebehandling, støttekontaktperson til drengen, og praktisk og pædagogisk støtte i hjemmet. Kommunen vil følge sagen tæt.

5 Ankestyrelsens vurdering og reaktion

5.1 Ankestyrelsens vurdering

Ankestyrelsen har gennemgået og vurderet 282 sager fra landets kommuner, hvor politiet har underrettet kommunen om, at et barn eller en ung er mistænkt for kriminalitet.

Det er i den enkelte sag vurderet, om sagen er behandlet i overensstemmelse med de regler, der vedrører kommunens behandling af sager om kriminelle børn og unge.

Ankestyrelsen har vurderet, at en sag er behandlet i overensstemmelse med reglerne, hvis:

- der ses at være udfærdiget en foreløbig handleplan efter § 57 c, stk. 2 i de sager, hvor der er tale om voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet
- den foreløbige handleplan er udarbejdet senest 7 dage efter kommunen har modtaget dokumentation for kriminaliteten
- der er udarbejdet en kriminalitetshandleplan efter § 57 c, stk. 1 i de sager, hvor der er tale om voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet
- kommunen har udarbejdet en plan for udslusning i de sager, hvor den unge har været frihedsberøvet
- kommunen har iværksat en relevant foranstaltning
- foranstaltningen er iværksat på et relevant tidspunkt
- kommunen har reageret relevant på aktuelle underretning
- kommunen har reageret på tidligere underretninger

Ved undersøgelsen af, hvorvidt der skal være lavet planer efter servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2, har Ankestyrelsen foretaget en selvstændig vurdering af, hvorvidt kriminaliteten kan anses for omfattet. Ankestyrelsen har ved denne konkrete vurdering taget udgangspunkt i forarbejderne til Serviceloven, vejledningen om særlig støtte samt Socialministeriets retningslinjer til politiet, jf. kapitel 3.1 og bilag 2 om lovgrundlag.

I de sager, hvor den begåede kriminalitet har medført en ungdomskontrakt for barnet eller den unge eksempelvis med vilkår om en kontaktperson, kan det godt være vurderet, at der samlet set er handlet i overensstemmelse med reglerne – også selvom kommunen ikke har udarbejdet en undersøgelse eller et supplement til en børnefaglig undersøgelse eller en kriminalitetshandleplan. Det samme gør sig gældende i sager, hvor kommunen afventer overvejelser om en ungdomssanktion og derfor ikke har iværksat en foranstaltning.

Samlet set vurderer Ankestyrelsen, at 162 sager ud af 282 sager, svarende til 57 procent af sagerne, opfylder de lovgivningsmæssige krav, der er gældende for de undersøgte sager, jf. tabel 5.1. Dette er en lille stigning i forhold til undersøgelsen fra sidste år.

Table 5.1 Ankestyrelsens vurdering af om kommunens sagsbehandling lever op til de lovmæssige krav. 2011-2012. Antal og procent

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	147	52	162	57
Nej	136	48	120	43
Uoplyst	1	0	0	0
I alt	284	100	282	100

Som det fremgår af *tabel 5.2*, er en af de primære årsager til, at reglerne ikke anses for overholdt, at der burde have været udarbejdet en foreløbig handleplan. Manglende udarbejdelse af en kriminalitetshandleplan er en anden væsentlig årsag til, at sagerne ikke er i overensstemmelse med reglerne. I 73 sager burde der således have været udarbejdet en foreløbig handleplan og i 80 sager en kriminalitetshandleplan.

Andelen af sager, hvor der burde have været udarbejdet en foreløbig handleplan er dog mindre end sidste år.

I 30 sager, svarende til 25 procent, er der angivet "Andet", som årsagen til, at regler og praksis ikke anses for overholdt. "Andet" omfatter fortrinsvis, at det er vurderet, at kommunen burde have iværksat en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 eller burde have suppleret en tidligere undersøgelse, at fristen på 7 dage til at lave en foreløbig handleplan ikke er overholdt, at kommunen burde have reageret på underretningen fra politiet eller at forældremyndighedsindehaver ikke er inddraget i forbindelse med underretningen.

Eksempler på sager, hvor årsagerne til at regler og praksis anses for ikke at være overholdt fremgår af de beskrevne eksempler gennem rapporten.

Tabel 5.2 Årsager til, at regler og praksis ikke anses for overholdt. 2011-2012. Antal og procent.

	2011		2012	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Der burde have været udarbejdet en foreløbig handleplan	104	76	73	61
Der burde have været udarbejdet en kriminalitetshandleplan	91	67	80	67
Kommunen burde have iværksat foranstaltninger tidligere	23	17	22	18
Kommunen burde have reageret på tidligere underretninger	22	16	13	11
Kommunen burde have iværksat en anden foranstaltning	7	5	7	6
Der burde have været udarbejdet en plan om udslusning efter § 57c, stk. 3	2	1	4	3
Andet	35	26	30	25
I alt	136	-	120	100

Tabellen summerer ikke til 100 procent, da der kan være flere årsager til, at kommunen ikke har handlet i overensstemmelse med lovgivningen.

5.2 Ankestyrelsens reaktion

I hver enkelt sag har Ankestyrelsen vurderet, hvorvidt kommunen gør tilstrækkeligt for barnet eller den unge. Vurderer Ankestyrelsen, at kommunen ikke gør tilstrækkeligt, kan Ankestyrelsen mødebehandle sagen. Dette har Ankestyrelsen gjort i 17 sager.

Antallet af sager, som Ankestyrelsen har besluttet at mødebehandle er større end det antal, som rent faktisk er endt med at blive mødebehandlet. Dette skyldes, at der i nogle tilfælde er sket en udvikling i sagen, efter at Ankestyrelsen har oplyst kommunen, forældremyndighedsindehaver og barnet eller den unge om, at sagen vil blive mødebehandlet. På baggrund af nye oplysninger har det derfor i nogle sager været overflødigt at behandle sagen på et møde i Ankestyrelsen, hvorfor de pågældende sager er hævet inden ankenødet. De nye oplysninger har eksempelvis været, at kommunen selv har besluttet at iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, eller at den unge har fået en dom med vilkår.

Afgørelserne i de 17 mødebehandlede sager fremgår af nedenstående tabel (*tabel 5.3*).

Tabel 5.3 Ankestyrelsens afgørelse i sager, som er mødebehandlet. 2011-2012. Antal og procent.

	2011	2012
	Antal	Antal
Uden samtykke		
Iværksættelse af § 51-undersøgelse	1	4
§ 58, stk. 1, nr. 1 (omsorgssvigt)	4	4
§ 58, stk. 1, nr. 2 (vold eller andre alvorlige overgreb)	0	0
§ 58, stk. 1, nr. 3 (misbrug, kriminel eller anden social vanskelighed)	3	1
§ 58, stk. 1, nr. 4 (behandlingskrævende)	3	4
§ 58, stk. 2 (trods forældres samtykke)	0	0
§ 58, stk. 3 (trods samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år)	0	0
§ 63 (gennemførelse af lægelig undersøgelse eller behandling)	0	0
§ 68 a, videreførelse	0	0
Anden		
Iværksættelse af § 50-undersøgelse	8	6
Anbringelse med samtykke	0	1
Øvrige foranstaltninger efter § 52, stk. 3	1	0
Ingen foranstaltninger		
Kommunen gør tilstrækkeligt	0	3
Den unge er fyldt 18 år, inden Ankestyrelsen er forpligtet til at reagere	0	0
Anden afgørelse	0	0
Uoplyst	0	1
I alt	14	17

Note: Tabellen summerer ikke til 17, da der i nogle af sagerne er truffet afgørelse efter flere bestemmelser

Ankestyrelsen har truffet afgørelse om iværksættelse af børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 i 5 sager, mens der er truffet 3 afgørelser om undersøgelse uden samtykke under ophold på institution eller indlæggelse på sygehus efter servicelovens § 51. Derudover er der i 1 sag truffet afgørelse om undersøgelse efter både servicelovens §§ 50 og 51. I 4 sager har Ankestyrelsen truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke efter servicelovens § 58 og i 1 sag truffet afgørelse om anbrin-

gelse uden for hjemmet med samtykke. I de resterende 3 sager har Ankestyrelsen vurderet, at kommunen gør tilstrækkeligt. For så vidt angår den sag, hvor Ankestyrelsens afgørelse er angivet som uoplyst, skyldes det, at sagen endnu ikke var færdigbehandlet i Ankestyrelsen på tidspunktet for undersøgelsen.

I 3 af de 4 sager om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke er anbringelse begrundet i omsorgssvigt og behandlingsbehov hos barnet eller den unge. I den sidste sag skyldes anbringelse tillige misbrug, kriminel adfærd eller andre sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge.

5.2.1 Sagseksempler på mødebehandlede sager

Afgørelse om anbringelse ved foreløbig afgørelse med samtykke og børnefaglig undersøgelse

Eksempel 28: Sagen drejer sig om en 13årig dreng, som i februar 2012 bliver sigtet for brandstiftelse. Drengen og hans moder har været kendt af kommunen i mange år, idet moderen har alkoholproblemer, ustabil levevis samt økonomiske problemer. Drengens fader er død. Forholdet mellem forældrene, da faderen levede, har været turbulent og voldsomt.

Der foreligger en vurdering fra PPR fra 2005, der anbefaler et forløb med særlig skolestart. Drengen er desuden psykologisk udredt i 2007. Drengen går nu i specialskole.

I 2007 udarbejdes en børnefaglig undersøgelse, hvori der anbefales familiebehandling. Siden begyndelsen af 2011 har moderen været i familiebehandling, og drengen har haft en kontaktperson.

Moderen og kontaktpersonen deltager i afhøringen af drengen om den kriminalitet, som Ankestyrelsen er orienteret om. Moderen er alkoholpåvirket ved afhøringen.

I juni 2012 underrettes kommunen om, at moderen og drengen har mange konflikter, og at moderen er meget ustabil, hvilket påvirker drengen meget. Drengens kontaktperson og hans skole udtrykker også bekymring, og det beskrives, at drengens situation er forværret det seneste år trods forskellige hjælpeforanstaltninger.

Ankestyrelsen træffer afgørelse om, at kommunen ved foreløbig afgørelse skal anbringe drengen uden for hjemmet. Moderen giver under mødet i Ankestyrelsen samtykke til foranstaltningen. Afgørelsen træffes efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7. Ankestyrelsen træffer desuden afgørelse om, at kommunen skal opdatere og supplere den børnefaglige undersøgelse fra 2007 blandt andet med en nærmere udredning af drengen med henblik på at afdække hans vanskeligheder og fremtidige behov for behandling og støtte, jf. servicelovens § 50.

Afgørelse om undersøgelse under ophold på institution eller indlæggelse på sygehus

Eksempel 29: Sagen drejer sig om en 14årig dreng, som er sigtet for vold mod en elev i maj 2012. Der har været underretninger omkring drengens forhold siden 2007. Tidligere gik underretningerne ud på, at han var meget alene hjemme og ude til sent, og at han havde en udadreagerende adfærd. I 2008 er der flere underretninger om, at drengen er involveret i diverse kriminelle forhold, og man er bekymret for, hvad han laver i sin fritid.

I oktober 2009 afholdes der er et netværksmøde, og i december 2009 tilknyttes drengen en ny skole. Denne bliver han imidlertid smidt ud fra grundet trusler mod en medarbejder. Episoden meldes til politiet, og der modtages underretning fra skolen om mistrivsel.

Der udfærdiges en vurdering fra PPR i maj 2010, som beskriver en dreng, der har svært ved at indordne sig og som er særdeles ustabil. På baggrund af vurderingen fra PPR skifter han til en specialskole.

I efteråret 2010 udfærdiges en børnefaglig undersøgelse og på baggrund heraf får drengen en kontaktperson via et lokalforankret tilbud til kriminalitetstruede unge med sociale og faglige problemer. Dette tilbud er gældende frem til sommeren 2011, hvorefter der ikke har været iværksat andre tiltag.

I løbet af 2012 er der underrettet om drengen til kommunen. Drengens læge har blandt andet udtrykt stor bekymring for drengen og har henvist ham til psykiatrisk udredning. Dette resulterer imidlertid ikke i yderligere tiltag, da børnepsykiatrisk afdeling mener, at drengens udvikling er truet grundet forholdene i hjemmet.

Kommunen oplyser, at man har fokus på drengen via hans skole, og at man arbejder på at sende drengen på efterskole. Drengen betinger et efterskoleophold af, at han kan komme af sted med en ven.

Ankestyrelsen træffer afgørelse om, at drengen skal psykologisk undersøges under ophold på en institution efter servicelovens § 51. Ankestyrelsen træffer endvidere afgørelse om, at kommunen skal supplere den børnefaglige undersøgelse af drengens forhold med en nærmere undersøgelse af moderens evner og ressourcer til at varetage omsorgen for drengen, jf. servicelovens § 50.

Afgørelser om anbringelse uden for hjemmet efter servicelovens § 58

Eksempel 30: Sagen drejer sig om en dreng på 13 år. Den 17. februar 2012 orienterer politiet kommunen om, at drengen er mistænkt for at have stjålet en cykel. Det ses ikke, at kommunen har været i kontakt med hverken drengen eller forældrene i den anledning.

Drengen har gentagne gange været involveret i kriminalitet, herunder blandt andet gaderøverier.

Drengen har problematiske forhold i hjemmet, idet faderen er stofmisbruger og er voldelig. Drengen er blevet udsat for vold fra faderens side og har flere gange været på skadestuen herefter. Moderen har ikke formået at skærme drengen mod volden og har også selv været udsat for vold fra drengens faders side. Moderen har været på krisecenter flere gange med sine børn.

Der har været iværksat støtte i hjemmet, men familien har ikke været modtagelig herfor.

I sommeren 2012 har kommunen udarbejdet en børnefaglig undersøgelse og har visiteret drengen til et projekt, som er et internt skoletilbud. Drengen er beskrevet med følelsesmæssige og sociale problemer, og han har udviklet en tiltagende udadreagerende adfærd. Drengen stikker af fra hjemmet i flere dage og sover forskellige steder.

Ankestyrelsen træffer afgørelse om anbringelse af drengen uden for hjemmet uden samtykke efter servicelovens § 58, stk. 1, nr. 1, 3 og 4.

5.3 Søskende-sager

Ved Ankestyrelsens gennemgang af akterne i sagerne om de kriminelle børn og unge har Ankestyrelsen også været opmærksom på, om der fremgår oplysninger, som giver anledning til bekymring for søskende i familien.

Ankestyrelsen er i en del sager blevet bekymret for søskende og har derfor kontaktet den pågældende kommune. I nogle af disse sager har Ankestyrelsen af kommunen fået oplyst, at kommunen er opmærksom på familien, at der er ved at blive udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, at der ikke er problemer i forhold til søskende, eller at der allerede er iværksat foranstaltninger til søskende eller lignende. Efter en konkret vurdering har Ankestyrelsen i hovedparten af disse sager ikke fundet grundlag for af egen drift at oprette en søskende-sag.

I andre sager har Ankestyrelsen af egen drift oprettet en sag om søskende til de kriminelle børn eller unge, fordi oplysningerne i sagen om det kriminelle barn eller den unge har givet anledning til bekymring for den pågældendes søskende. Samlet har Ankestyrelsen af egen drift oprettet 5 "søskende-sager". Heraf er 3 af sagerne endt med anbringelse uden for hjemmet af samlet set 7 søskende, 1 sag er blevet trukket fra det planlagte ankenøde på baggrund af oplysninger fra kommunen, og den sidste sag blev afsluttet uden mødebehandling dog med en anmodning til kommunen om at fremsende en orientering om status i forhold til de pågældende søskende og familien 3 måneder senere.

Der er overlap mellem de mødebehandlede søskende-sager og de mødebehandlede kriminelle-unge-sager. I de 3 søskendesager, hvor Ankestyrelsen traf afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, behandlede Ankestyrelsen sagen om de "tilhørende" kriminelle unge og traf også i forhold til dem afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

6 Gennemgang af sager

6.1 Indledning

Ankestyrelsen har ved denne undersøgelse valgt at beskrive tre forskellige sager mere indgående med henblik på at belyse et sagsforløb, hvor der er handlet i overensstemmelse med reglerne og to sagsforløb, hvor det er vurderingen, at kommunen burde have handlet tidligere i sagen.

Beskrivelsen indeholder en grundig gennemgang af sagsforløbet, Ankestyrelsens efterfølgende behandling af sagen samt Ankestyrelsens vurdering af sagen.

6.2 Kommunen har handlet i overensstemmelse med reglerne

Sagsgennemgang

Eksempel 31: Sagen drejer sig om en dreng, der den 9. september 2011 som 16årig (knap 17 år) bliver anholdt, sigtet for røveri og efterfølgende den 10. september 2011 varetægtsfængslet i surrogat. Han forbliver varetægtsfængslet i surrogat indtil den 10. november 2011.

Kommunen har før sigtelsen for røveri ikke haft kendskab til den unge eller hans familie.

Den unge har boet sammen med sin fader, moder og to søskende, indtil medio 2009, hvor faderen flytter fra hjemmet. Den unge bliver boende med sin moder og sine søskende. Forældrene har fælles forældremyndighed.

Den unge har gået på den samme skole indtil 9. klasse. Han begynder i august 2010 i 10. klasse på en efterskole, hvor han efter nogle måneder bliver smidt ud, fordi han har drukket alkohol. Herefter begynder han på en ny skole, hvor han ikke laver sine ting og har et stort fravær.

Den unge begynder at ændre adfærd, da han går i 9. klasse. Dette skyldes opbruddet i familien, da faderen flytter fra hjemmet samt den unges ændring af sin vennekreds. På et tidspunkt i 10. klasse har forældrene desuden en mistanke om, at den unge har et hashmisbrug. Efter anmodning fra forældrene bliver der afholdt et netværksmøde i skolens regi, hvor den unge får at vide, at han ikke kan gå til eksamen, hvis han ikke tager sig sammen. Herefter tager den unge sig sammen skolemæssigt og stopper med at ryge hash. I august 2011 begynder han på HHX. Han har ikke noget fritidsjob.

Den 9. september 2011 bliver kommunen underrettet om, at den unge er sigtet for røveri.

Der afholdes børnesamtale med den unge den 14. september 2011 på den sikrede institution, hvor han er varetægtsfængslet i surrogat. Den 15. september 2011 afholdes der en samtale med den unges forældre.

Den 16. september 2011 påbegynder kommunen en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50. Heri konkluderer kommunen, at det er nødvendigt at belyse den unges forhold til forældrene yderligere, herunder ved flere samtaler med ham og hans forældre at finde frem til, hvilket behov den unge har for støtte. Det fremgår endvidere af den børnefaglige undersøgelse, at der skal tages stilling til yderligere foranstaltninger, når der er faldet dom. Disse foranstaltninger vil være afhængige af dommen.

Udover samtaler med den unge og forældrene bygger den børnefaglige undersøgelse på udtalelse fra UU-vejleder og kort drøftelse med den institution, hvor den unge er varetægtsfængslet i surrogat.

Der foreligger handleplan dateret den 27. september 2011 om anbringelsen i varetægt med angivelse af, at det overordnede mål er at holde den unge ude af kriminalitet. Det fremgår, at den unge skal have en meningsfuld hverdag under opholdet i varetægt samtidig med, at han får mulighed for at tænke over sine gerninger og konsekvenser heraf.

Den 11. oktober 2011 har sagsbehandleren en samtale med den unges moder om blandt andet den børnefaglige undersøgelse. Den unges søster deltager også, og det besluttes at afklare, om søsteren har behov for støtte.

Den sikrede institution, hvor den unge er varetægtsfængslet i surrogat, anfører i en udtalelse af 24. oktober 2011, at institutionen vurderer, at den unge fremstår som en usikker og sårbar ung mand, der har behov for stor grad af støtte, opbakning, guidning og anerkendelse fra voksne. I forhold til kriminaliteten lægger den unge ikke skjul på, at han har lavet noget skidt, og at han fremover ønsker at holde sig ude af kriminalitet. Den unge giver desuden udtryk for, at han håber, at han ikke idømmes en ungdomssanktion, da han helst ikke vil være så lang tid hjemmefra, som afsoning af en ungdomssanktion vil indebære.

Den 26. oktober 2011 holdes der på ny en samtale med den unge på den sikrede institution, hvor der bliver talt om den kommende retssag. Den unge bliver orienteret om, at kommunen vurderer, at han ikke er omfattet af straffelovens § 74 a om ungdomssanktion. Kommunen har ved denne vurdering lagt vægt på den unges alder samt at den unge godt vil kunne hjælpes med en mindre indgribende indsats. Derudover er der lagt vægt på, at den unge ikke selv ønsker en ungdomssanktion. Den unge vil gerne samarbejde med kommunen om en kontaktperson og arbejdspraktik og har nogle venner, som ikke begår kriminalitet, og som han gerne vil fastholde. Den unge giver desuden udtryk for, at han ikke ønsker at begå ny kriminalitet. Kommunens sagsbehandler orienterer herefter den unge om, at hans sag, herunder hvilke vilkår kommunen vil anbefale til retten, vil blive drøftet.

Sagen bliver drøftet på et møde i kommunen den 27. oktober 2011. Det vurderes, at den unge bør kunne nås med en kontaktperson, arbejdspraktik, misbrugsbehandling, hvis han kommer ud i et misbrug, samt konfliktmægling.

Den 28. oktober orienteres den unge og hans moder telefonisk om kommunens anbefalinger til retten, og den 31. oktober 2011 sender kommunen kopi af kommunens udtalelse til politiet til den unges forældre sammen med den børnefaglige undersøgelse. Kommunen anbefaler, at den unge idømmes en betinget dom med vilkår om skole, kontaktperson, arbejdspraktik nogle timer om ugen, misbrugsbehandling ved behov og konfliktmægling. Kommunen skriver desuden, at der ikke anbefales en ungdomssanktion under henvisning til, at den unge ikke ønsker at deltage i en ungdomssanktion, hvilket vil vanskeliggøre samarbejdet, at en ungdomssanktion vil blive vanskeliggjort af den unges alder, da han inden for det næste år vil fylde 18 år, samt at den unge ikke har mangelfulde evner til at skabe normale sociale relationer.

Der er retsmøde den 8. november 2011, hvor kommunens sagsbehandler deltager, og den 10. november 2011 idømmes den unge fængsel i 10 måneder, hvor 4 måneder skal afsones. Resten af straffen skal ikke afsones, hvis den unge ikke begår strafbart forhold i en prøvetid på to år fra endelig dom samt efter kommunens nærmere bestemmelser undergiver sig foranstaltninger efter servicelovens § 52.

Handleplan om kontaktperson og arbejdspraktik udarbejdes af kommunen og fremsendes den 21. november 2011 til den unges moder og den 23. november 2011 indstilles den unge til konfliktmægling.

Under en samtale med den unge den 24. november 2011 oplyser han, at han passer sin skole, og at det går bedre derhjemme. En person fra konfliktmægling holder desuden en samtale med den unge den 1. december 2011. Dette med henblik på at forberede ham på et eventuelt møde med den forurettede i røverisagen, lære den unge lidt at kende samt støtte den unge generelt.

Kommunen skriver til moderen den 13. december 2011 og indkalder til møde, idet der er fundet en kontaktperson til den unge.

Den 16. december 2011 sender kommunen efter anmodning fra Ankestyrelsen akter samt redegørelse i sagen til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsens behandling af sagen

Efter en gennemgang af sagen vurderede Ankestyrelsen, at der ikke var grundlag for at tage sagen op til behandling efter servicelovens § 65. Vi lagde herved vægt på, at kommunen havde iværksat konfliktmægling, hvor den unge gik til ugentlige samtaler, at den unge var visiteret til at få en kontaktperson, og at der var iværksat arbejdspraktik nogle

timer om ugen. Vi lagde desuden vægt på, at den unge ville blive henvist til misbrugsbehandling, såfremt der var et behov for dette.

Ankestyrelsens vurdering

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen har fulgt sagen tæt gennem forløbet og har handlet hurtigt og relevant i sagen. Dette både i forhold til udarbejdelse af handleplaner og børnefaglig undersøgelse, inddragelse af forældrene og den unge samt vurdering af behov for iværksættelse af støtteforanstaltninger.

6.3 Kommunen burde have handlet tidligere

Sagsgennemgang

Eksempel 32: Sagen drejer sig om 17årig (næsten 18årig) dreng. Den aktuelle kriminalitet omhandler indbrud i et kælderrum den 24. december 2011.

Kommunens journal om den unge begynder i 2008. Det fremgår imidlertid, at sagen tidligere har været ført under moderens cpr.nr., og at der i den periode er indkommet flere bekymrende meldinger om den unge.

Den unge er vokset op sammen med sine forældre og to yngre søskende. Forældre flytter fra hinanden i februar 2009 og bliver skilt i maj 2010. Den unge og hans søskende på (nu) 8 og 10 år bor hos moderen.

Den 8. april 2008 modtager kommunen en underretning fra politiet om, at den unge havde været til uddybende afhøring vedrørende en påsat brand på en skole og 2 tyverier.

Kommunen indkalder forældrene til møde den 3. juli 2008, men de kommer ikke og melder ikke afbud.

Den 17. juni 2008 modtager kommunen en ny underretning fra politiet, denne gang vedrørende afhøring af den unge i forbindelse med tyveri af 1.200 kr. fra en dames lejlighed.

Kommunen sender den 23. juni 2008 en indkaldelse til samtale med den unge og hans forældre vedrørende de kriminelle forhold.

Den 7. oktober 2008 modtager kommunen på ny en underretning fra politiet om afhøring af den unge i forbindelse med tyveri og ulovlig kørsel på knallert.

Igen sender kommunen den 13. oktober 2008 en indkaldelse til samtale til den unge og hans forældre. Da ingen af de tidligere indkaldte møder er blevet til noget, opfordrer sagsbehandleren denne gang forældrene til at prioritere samtalen og kun aflyse, hvis det er absolut nødvendigt.

Den 14. oktober 2008 modtager kommunen endnu en underretning fra politiet. Denne gang er den unge afhørt vedrørende vold mod en dreng fra skolen. Den unge har opsøgt drengen, tildelt ham et spark i ansigtet, slået ham 4-5 gange i baghovedet og sparket ham 3-4 gange på underbenet. Sagsbehandleren deltager i afhøringen og indskærper over for den unge og faderen, at det var vigtigt, at de kommer til samtale med sagsbehandleren den 4. november 2008. Trods opfordringerne til at deltage i møde udebliver den unge og hans forældre fra samtalen uden afbud.

Den efterfølgende dag drøfter kommunen situationen, og det bliver besluttet, at der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, og at der skal indhentes oplysninger fra skole. Det bliver endvidere besluttet, at der vil blive truffet afgørelse om forældreplæg om ophør af børnefamilieydelse, såfremt forældrene ikke kontakter sagsbehandleren inden 8 dage og efterfølgende samarbejder omkring løsning af den unges problemer

Den unges forældre orienteres ved brev af 6. november 2008 om ovenstående, herunder at der vil blive truffet afgørelse om forældreplæg, såfremt de ikke tager kontakt til sagsbehandleren inden 8 dage og konsekvensen heraf.

Sagsbehandleren sender ved samme lejlighed en mail til den unges skole med en anmodning om udtalelse fra skolen om den unge. Skolen laver samme dage (7. november 2008) en udtalelse, hvoraf det blandt andet fremgår, at den unges faglige niveau ikke er højt. Hans tilstedeværelse i skolen præges af stor faglig inaktivitet, og han virker som en gæst, der hele tiden venter på at skulle videre. Det fremgår endvidere, at den unge er optaget af et æresbegreb, der går ud på, at man ikke må genere hans venner m.fl. Gør nogen det, griber den unge til tæv og overfald, hvilket der tidligere har været eksempel på.

Den 11. november 2008 ringer den unges fader til sagsbehandleren og aftaler møde den 20. november 2008.

Det fremgår ikke af kommunens journal, at der har været afholdt møde med forældrene, men i sagsakterne ligger en mail fra sagsbehandler til skolen, hvoraf fremgår, at der den 20. november 2008 har været afholdt møde med forældrene, som samtykker til udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse af den unges forhold. Det beskrives, at forældrene er forbavsede over at høre, at den unge fagligt ikke er med i skolen. Han har tilsyneladende bildt forældrene ind, at han laver sine lektier i skolen eller hos en ven.

Kommunen træffer samme dag afgørelse om forældreplæg, således at forældrene skal sikre den unges fremmøde i skolen, ligesom de skal deltage i forældremøder i perioden fra den 20. november 2008 til den 20. maj 2009. Afgørelsen om forældreplæg er ikke omtalt i kommunens journal.

Den 5. februar 2009 indkalder sagsbehandleren den unge og forældrene til separate samtaler med henblik på udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse.

Den unge er indkaldt til samtale den 24. februar 2009, men udebliver uden afbud. Sagsbehandleren sender henstillingsskrivelse til forældrene om, at de skal sørge for at den unge kommer til ny samtale den 16. marts 2009. Sagsbehandleren anmoder samtidig om samtykke til opstart af børnefaglig undersøgelse og indhentelse af oplysninger.

Det fremgår ikke af journalen hvornår, men på et tidspunkt besluttet det, da der ifølge kommunen ikke modtages samtykke til at udarbejde en børnefaglig undersøgelse, at undersøgelsen udarbejdes uden samtykke på baggrund af de foreliggende oplysninger.

Den unges forældre udebliver uden afbud fra den samtale, de er indkaldt til den 12. marts 2009.

Med henblik på udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse anmoder kommunen den 13. marts 2009 skolen om en udtalelse om den unge.

Den 6. januar 2010 modtager kommunen afhøringsrapport fra politiet af 11. december 2009. Det fremgår heraf, at den unge sammen med nogle venner har optrådt fornærmeligt og højtrykt, herunder at en billetkontrollør og politimand er blevet kaldt "fede svin" og "fede nar".

Som opfølgning på den modtagne politirapport sender sagsbehandleren en indkaldelse til samtale med forældre og den unge. Der afholdes møde den 4. marts 2010 med den unge og hans moder. På mødet gennemgås afhøringsrapporten, og sagsbehandleren taler med den unge om konsekvenserne af hans handlinger og omgangskreds. Den unge giver udtryk for, at han gerne vil uddanne sig til mekaniker på Teknisk Skole. Moderen fortæller, som begrundelse for at forældrene ikke er kommet til de tidligere indkaldte møder, at hun ikke tidligere har modtaget indkaldelser til møde med hverken skole eller kommunen.

Den 10. marts 2010 begår den unge væbnet røveri mod en kiosk sammen med 3 kammerater.

Efter anmodning udarbejder kommunen den 20. april 2010 en udtalelse om den unge til politiet, hvoraf det blandt andet fremgår, at det er kommunens opfattelse, at den unge ikke forstår konsekvenserne af sine handlinger. Kommunen anbefaler, at den unge bliver tilknyttet Kriminalforsorgen med henblik på samtaler og en eventuel udredning.

Den unge idømmes den 7. maj 2010 6 måneders betinget fængsel for det væbnede røveri. Dommeren gør opmærksom på, at det er nødvendigt at have et øje på den unge, og at der omgående skal gives besked til retten, hvis den unge igen begår kriminalitet.

Den 17. maj 2010 afholder kommunen møde med den unge og hans moder som opfølgning på rettens dom. Der tales igen med den unge om konsekvenserne af hans handlinger.

Næste gang der ifølge kommunens journal er kontakt til den unge er den 1. september 2010, hvor sagsbehandleren deltager i afhøring af den unge vedrørende knallertrøveri. Den unge oplyser, at han kraftigt overvejer at søge ind på Teknisk Skole. Det fremgår ikke af journalen, at der følges op herpå.

Den 8. oktober 2010 bliver den unge varetægtsfængsles for knallertrøveriet (subsidiært brugstyveri af knallert og vold) og i den forbindelse trusler om vold som led i at påvirke vidneudsagn. Sagsbehandleren besøger den 20. oktober 2010 den unge på den sikrede institution, hvor han er varetægtsfængslet i surrogat. Det fremgår af referatet fra besøget, at den unge fortæller om sin opfattelse af de forhold, som han er sigtet for. Han fortæller, at han ikke har et uddannelses tilbud. Han har flere gange henvendt sig mundtligt om skoletilbud i forhold til 10. klasse, men har ikke tilmeldt sig skriftligt. Han har ikke været i kontakt med sin UU-vejleder siden sommerferien, hvor han tilmeldte sig Teknisk Skole. Dette valg fortrød han dog efterfølgende, da han ikke følte sig fagligt klar og derfor gerne ville tage 10. klasse. Han vil gerne arbejde inden for mekanikerverdenen, som han siden barnsben har interesseret sig for. Hvis han bliver frifundet, vil han gerne have et møde med sin UU-vejleder for at tale om uddannelsesmuligheder. Han har et deltidsjob hos sin onkel, hvor han arbejder 12½ time om ugen.

Den unge giver under mødet udtryk for, at han under opholdet på den sikrede institution har haft lejlighed til at tænke over tilværelsen. Han tænker meget på familien og har dårlig samvittighed.

På anmodning udarbejder kommunen den 11. november 2010 en udtalelse til retten. Kommunen kan ikke anbefale, at den unge idømmes en ungdomssanktion, da det vurderes, at han vil stikke af til sit eget lokalmiljø, hvorfor en ungdomssanktion ikke vil være formålstjenlig. Kommunen anser det derimod som formålstjenligt med en kontaktperson til den unge, et forpligtende forældresamarbejde (med mulighed for forældre pålæg), påbegyndelse af uddannelse og råd herom via UU-vejleder samt samtaler med en sagsbehandler hver 8. uge og familiens medvirken til en børnefaglig undersøgelse.

Den 26. november 2010 idømmes den unge en delvis betinget dom på 60 dage med vilkår. 50 dage anses for udstået med varetægtsfængslingen. Ved strafbare forhold inden for de næste 2 år vil de resterende 10 dage samt den tidligere dom af 7. maj 2010 blive udløst. Den unge skal endvidere underlægge sig kommunens beslutninger i henhold til servicelovens § 52.

Den unge henvender sig til kommunen den 7. december 2010. Han oplyser, at han blev løsladt den 26. november 2010 og giver udtryk for, at han gerne vil begynde på Teknisk Skole, og at han gerne ville have en kontaktperson.

Sagsbehandleren forsøger efterfølgende at ringe til den unge vedrørende hans henvendelse, men får ikke fat på den unge. Sagsbehandleren sender derfor et brev til den unge den 17. december 2010 og beder den unge ringe tilbage.

Den 13. januar 2011 ringer den unge til sagsbehandleren for at få telefonnummeret til den unges UU-vejleder.

Kommunen modtager den 17. marts 2011 en mail fra den unges skole, hvoraf fremgår, at den unge er motiveret for at modtage hjælp til at komme ud af sit hashmisbrug med videre. Skolen beder kommunen om at indkalde den unge og forældrene til et møde. Den unge og moderen indkaldes til samtale den 11. april 2011. De kommer imidlertid ikke til den indkaldte samtale, og det er heller ikke muligt at træffe dem via telefon.

Den 6. december 2011 modtager kommunen en underretning fra psykiatrisk center, hvoraf det fremgår, at den unge har haft en hashpsykose den 3. december 2011, som blev udløst af en kombination af hash og store mængder alkohol. Den unge reagerede med at være voldsomt aggressiv, og det var ikke muligt at komme i kontakt med ham, hvorfor han blev indlagt. Ved brev af 23. december 2011 indkalder kommunen den unge og moderen til samtale om den modtagne underretning.

Den unge sigtes den 24. december 2011 for forsøg på tyveri fra kælderrum af 2 jakker til en værdi af 5.000 kr. Det er den kriminalitet, som Ankestyrelsen er orienteret om.

Moderen og den unge møder ikke til den indkaldte samtale den 10. januar 2012 vedrørende underretningen fra psykiatrisk center, og da sagsbehandleren forsøger at ringe virker de oplyste telefonnumre ikke. Sagsbehandleren skriver til faderen vedrørende bekymring for den unge og beder om at blive kontaktet. Sagsbehandleren får via den unges skole oplyst de rigtige telefonnumre, hvorefter der etableres kontakt til moderen.

Den 14. februar 2012 kommer moderen til møde med kommunen. Den unge kommer ikke på grund af trafikproblemer. Moderen oplyser, at hun havde modtaget indkaldelsen til samtale i januar 2012, men at hun glemte at melde afbud på grund af sygdom.

Af referatet fra mødet fremgår det, at der har været talt med moderen om boligproblemer, idet hun har fået brev om udsættelse af sin lejlighed på grund af huslejerestance. Hun bliver oplyst om akutboligliste samt muligheden for at søge om enkeltudgifter. Det fremgår ikke, at der har været talt med moderen om den unge og hans adfærd, herunder kriminalitet eller familien i øvrigt.

Den 1. marts 2012 afholder sagsbehandleren en samtale med den unge i anledning af anmodning om en udtalelse til retten. Den unge fortæller, at han går på teknisk skole og skal til eksamen i grundforløbet. Han skal ud og søge en læreplads. Han vil gerne være mekaniker. Han fortæller også, at han blev skræmt af den hashpsykose, som han havde i

december 2011, og at han ikke har røget hash eller drukket alkohol siden. Han kan mærke, at han hurtigt bliver vred over små ting, og så råber meget af familiemedlemmer. Han fortæller, at han overvejer en kontaktperson, og sagsbehandleren rådgiver om mulighed for samtaler med en psykolog og misbrugsbehandling. Den unge vil tænke over mulighederne.

Sagsbehandleren udarbejder på baggrund af samtalen med den unge en udtalelse til retten den 5. marts 2012. Kommunen anser det for formålstjenligt, at den unge får en kontaktperson, har samtaler med en psykolog med speciale inden for kognitiv adfærdsterapi samt indgår i et forløb på et misbrugsbehandlingscenter for at afklare, om det er abstinenser, der forårsager hans vredesudbrud, og hvilken behandling, der eventuelt skal til.

Kommunen sender den 14. marts 2012 en redegørelse i sagen, herunder hvad kommunen har gjort og vil gøre, til Ankestyrelsen. Det er i vidt omfang en gengivelse af udtalelsen til retten.

Ankestyrelsen kontakter den 30. april 2012 kommunen med henblik på at få aktuelle oplysninger. Sagsbehandleren oplyser, at man forgæves har forsøgt at kontakte den unge. De har ikke hørt fra ham. Sagsbehandleren er opgivende, da den unge snart fylder 18 år.

Ankestyrelsens behandling af sagen

Efter en gennemgang af sagen vurderede Ankestyrelsen, at der ikke var grundlag for at tage sagen op til behandling efter servicelovens § 65. Vi lagde ved vurderingen vægt på, at kommunen i forbindelse med den aktuelle kriminalitet havde talt med den unge om en kontaktperson, samtaler med psykolog og et forløb på et misbrugsbehandlingscenter. Den unge havde givet udtryk for, at han ville overveje mulighederne, men at han ikke var vendt tilbage.

Vi lagde også vægt på, at den unge snart ville blive 18 år (til juli 2012), og at han ikke ønskede at samarbejde med kommunen.

Ankestyrelsens vurdering

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen løbende har indkaldt den unge og hans forældre til samtaler. Der er dog ikke i tilstrækkeligt omfang fulgt op på indkaldelserne, når forældrene og den unge gang på gang ikke er mødt til de indkaldte samtaler.

Der ses heller ikke at være fulgt op og handlet relevant på de mange og løbende underretninger om den unges kriminalitet samt oplysninger fra skole om faglige problemer, hverken i form af foreløbige – eller kriminalitetshandleplaner, udslusningsplan efter endt varetægtsfængsling eller iværksatte tiltag.

De tiltag, som kommunen foreslår i forbindelse med den seneste kriminalitet, forekommer at være relevante, men de kunne med fordel være givet langt tidligere, mens den

unge var yngre. Henset til den unges nuværende alder er det begrænset, hvad han kan "tvinges til at samarbejde om".

6.4 Kommunen burde have handlet tidligere – Ankestyrelsen træffer afgørelse om undersøgelse under ophold på institution

Sagsgennemgang

Eksempel 33: Sagen drejer sig om en på kriminalitetstidspunktet 14årig dreng, hvor drengen er sigtet for tyveri fra taske begået den 14. november 2011.

De første bekymringstegn omkring drengen konstateres i forbindelse med, at han skifter skole i august 2007. Drengen er på dette tidspunkt 10 år gammel. Ifølge oplysninger fra skolen er drengen meget klæbende til de voksne og har svært ved at indgå i sociale relationer med jævnaldrene. Skolen udtrykker endvidere bekymring for drengens meget ringe hygiejne, og han er meget optaget af og fortæller om de ældre brødres voldelige bedrifter.

Kommunen sender den 5. februar 2008 en kvittering til drengens skole, som har lavet en underretning om drengen.

Den 6. februar 2008 modtager kommunen en anonym underretning, hvori det oplyses, at drengen udsættes for seksuelle krænkelse af sine storebrødre. Underretter oplyser, at den ene storebroder tidligere har gået med fodlænke for overgreb mod en pige på 7 år. Kommunen taler samme dag med drengens skole. Det aftales, at der indkaldes til netværksmøde på skolen den 18. februar 2008.

Kommunen skriver til politiet den 7. februar 2008 om underretningen om seksuelle overgreb mod drengen. Kommunen anfører i skrivelsen, at kommunen er bekymret for drengen, idet der er store problemer med bekymrende adfærd. Kommunen anfører endvidere, at man afventer politiets henvendelse, før der tages kontakt til familien i forbindelse med den anonyme underretning.

Der afholdes netværksmøde den 18. februar 2008 på drengens skole med deltagelse af drengens forældre og de involverede lærere. Skolen udtrykker bekymring over drengens adfærd, idet han er meget klæbende. De andre elever tager afstand fra ham. Drengen fortæller rystende historier til både voksne og de andre elever på skolen, om sine brødres handlinger. Han er stolt af dem, selvom det de foretager sig er kriminelt. Skolen er endvidere bekymret over drengens hygiejne, idet han tit lugter så forfærdeligt, at den person, som sidder ved siden af ham, er nødt til at bede ham flytte længere væk, da han ikke er til at være i nærheden af. Drengen har ingen fritidstilbud. På baggrund af mødet

aftales det, at drengen kommer i en fritidsordning, og at kommunen iværksætter en børnefaglig undersøgelse til vurdering af eventuelle behov for yderligere foranstaltninger.

Den 12. marts 2008 videoafhøres drengen af politiet. Der er en repræsentant fra kommunen til stede.

Kommunen opstarter en børnefaglig undersøgelse den 26. marts 2008. Der er aftalt flere løbende samtaler.

Den 8. april 2008 henlægger politiet sagen om seksuelle overgreb mod drengen, da der ikke er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået (bevisets stilling).

Den 10. maj 2008 sætter kommunen på grund af positiv udvikling hos drengen udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse i bero. Kommunen vurderer, at den positive udvikling skyldes de afholdte samtaler med sagsbehandleren samt opstart i fritidstilbud. Drengen følges via kontakt til skole og fritidstilbud.

Den 24. marts 2010 afholdes der forebyggende SSP samtale med drengen og hans forældre. Ved mødet deltager desuden politiet, sagsbehandler samt en ansat fra fritidstilbuddet. Drengen er taget i at stjæle en pung og penge på skolen. Han indrømmer det og forklarer, at han var sulten og derfor tog pengene. Han fortæller, han ikke har taget noget før. Det aftales, at sagsbehandleren kommer på hjemmebesøg.

Sagsbehandleren aflægger hjemmebesøg den 14. april 2010. Det fremgår ikke af kommunens journal, hvad der præcist tales om, men det fremgår, at der skal indhentes en udtalelse fra drengens skole med henblik på stillingtagen til det videre forløb. Forældrene samtykker hertil.

Den 21. maj 2010 afholdes netværksmøde på drengens skole. Skolens udtalelse om drengen gennemgås, og det fremgår, at den vil indgå i en børnefaglig undersøgelse.

Den 27. maj 2010 deltager en akutvagt fra kommunen i afhøring af drengen hos politiet. Forældrene deltager også. Afhøringen vedrører en anmeldelse for brandstiftelse. Det drejer sig om, at en nabo – en dag, hvor drengen har været på besøg og har været på toiletet – kommer ud på sit toilet, som er helt røgfylt. Naboen konstaterer, at der er ild i nogle toiletruller, som står på radiatoren. Drengen nægter at have kendskab til det. Da han er under den kriminelle lavalder, foretager politiet ikke yderligere i sagen.

Sagsbehandleren sender den 16. juni 2010 brev til forældrene om hjemmebesøg den 22. og 30. juni 2010.

Da sagsbehandleren kommer på hjemmebesøg den 30. juni 2010, bliver der ikke lukket op, og det konstateres, at lejligheden er tom, og at familien er flyttet. Formålet med hjemmebesøget var at orientere drengen om, at der skal laves en psykologisk undersøgelse, som skal indgå i den børnefaglige undersøgelse. Det fremgår af journalen, at der afventes flytteoplysninger, hvorefter der skal sendes en mellemkommunal underretning.

Den 19. juli 2010 bliver kommunen kontaktet af politiet, som oplyser, at de er blevet kontaktet af forældrene til en pige fra drengens skole. Forældrene fortæller, at den 12årige pige er blevet mere og mere ked af det. Forældrene har fået ud af hende, at drengen i vinter truede hende med at ville voldtage hende. Da det ikke er muligt at tale med drengen om de ting, han er anmeldt for, og da han er under 14 år, gør politiet ikke mere ved sagen.

Kommunen modtager den 10. august 2010 flyttemeddelelse for drengens familie. Kommunen sender samme dag en mellemkommunal underretning til den nye kommune. Af den mellemkommunale underretning fremgår blandt andet, at der er igangsat en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, men at den endnu ikke er færdig. Der er indhentet udtalelse fra skolen om drengen. Drengen har været i kontakt med politiet, idet der er mistanke om, at han er i begyndende kriminalitet. Den tidligere kommune oplyser endvidere, at man har planlagt en psykologisk udredning af drengen til brug for den børnefaglige undersøgelse.

Den nye kommune indstiller arbejdet med den børnefaglige undersøgelse, da drengen i første omgang lader til at trives på den nye skole.

I september 2011 afholder kommunen samtaler med drengen og familien som følge af anklager om tyveri på drengens skole med mere. Indholdet af samtalerne fremgår ikke af sagen.

Kommunen modtager en underretning fra den lokale idrætshal, hvor drengen den 9. november 2011 bliver udspurgt vedrørende tyveri af en bilnøgle fra omklædningsrum. Det er den kriminalitet, som Ankestyrelsen er orienteret om. Politiet bliver tilkaldt til idrætshallen og efter først at have afvist det, vedstår drengen at have stjålet bilnøglen. Det fremkommer endvidere efter lidt tid, at nøglen ligger hjemme hos ham. Ved efterfølgende ransagning af hans værelse finder politiet hash samt våben.

Kommunen modtager endvidere i november 2011 en underretning fra drengens skole, hvori der oplyses om højt skolefravær samt sociale problemer.

I december 2011 opstarter kommunen en børnefaglig undersøgelse af drengen.

Den 14. december 2011 bliver drengen anmeldt for trusler mod en anden skoleelev. Drengen fremviser ved politiets henvendelse en hobbykniv, som han oplyser, at han

havde benyttet dagen før til at hænge julepynt op med. Han afviser at have fremsat trusler. Drengen bliver visiteret, men han er ikke i besiddelse af yderligere ting af interesse for sagen. Drengens forældre samt kommunen bliver kontaktet med henblik på deltagelse i afhøringen, hvilket ingen af dem ønsker eller kan. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at sigte drengen for trusler. Han bliver sigtet for overtrædelse af våbenloven, og hobbykniven bliver konfiskeret.

Som led i udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse afholdes der flere samtaler med drengen og hans forældre, hvilket fremgår af den børnefaglige undersøgelse.

I december 2011 bevilliges drengen en kontaktperson som en ad hoc-foranstaltning. Kommunen udarbejder en handleplan, som er dateret den 2. januar 2012.

I forbindelse med udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse afholder sagsbehandleren en børnesamtale med drengen den 16. januar 2012. Drengen er på dette tidspunkt sigtet for overtrædelse af våbenloven og lov om euforiserende stoffer, men sigtelserne frafaldes den 23. januar 2012 på grund af ændring af den kriminelle lavalder.

På baggrund af politiets orientering om den unges kriminalitet anmoder Ankestyrelsen den 26. januar 2012 om at få tilsendt akter fra kommunen, herunder en redegørelse for hvad kommunen har gjort og fremover påtænker at gøre i sagen. Ankestyrelsen modtager kommunens redegørelse den 8. februar 2012.

I forbindelse med iværksættelse af kontaktperson til drengen afholdes der opstartsmøde den 9. februar 2012, hvor drengen og faderen deltager.

Ankestyrelsen kontakter den 16. februar 2012 kommunen vedrørende status i sagen. Kommunen oplyser, at der er iværksat børnefaglig undersøgelse, som forventes færdig primo marts 2012. Kommunen vil sende undersøgelsen, når den er færdig.

Den 13. marts 2012 kontakter kommunen Ankestyrelsen og oplyser, at den børnefaglige undersøgelse er færdig, men at den ikke er gennemgået med familien endnu. Kommunen har iværksat kontaktperson til drengen, og man påtænker et specialskoletilbud. Kommunen oplyser, at man fra deres side vælger ikke at anbringe drengen uden for hjemmet, da storebroderen, der har været mistænkt for seksuelt misbrug, ikke længere bor i hjemmet. Derudover har kommunen lagt vægt på, at politiet har frafaldet tiltalen om seksuelle overgreb mod den unge på grund af manglende beviser.

Det fremgår ikke præcist, hvornår kommunen færdigudarbejder den børnefaglige undersøgelse, men det fremgår blandt andet af undersøgelsen, at drengen har det svært ved sociale sammenhænge, og at han hurtigt kommer i konflikter med jævnaldrende. Han har siden flytningen til kommunen haft rigtig meget skolefravær, og han har stort set ikke været i skole det sidste halve år. Drengen har ingen selvindsigt og selverkendelse i

sin egen andel i konflikterne. Han opleves som afglidende i forhold til egne problemer og som en ensom dreng, der er ekstremt tyngt af forskelligartede problemer, som han kan have behov for at dele med en voksen, der kan vejlede ham i almen social dannelse, samt hvordan den unge skal indgå i sociale sammenhænge. Drengen opleves med behov for voksenkontakt og kontakt i øvrigt til andre mennesker. Han har siden flytningen haft to kærester, som han begge har gjort gravide. Drengen har for nyligt været i kontakt med politiet vedrørende kriminalitet i form af våbenbesiddelse, besiddelse af hash (herunder mistanke om videresalg) og tyveri. Der er ved udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse ikke faldet dom endnu. Det konkluderes i undersøgelsen, at drengen i høj grad har behov for en synlig, følelsesmæssig neutral voksenfigur, som han kan snakke med omkring dagligdagsproblemer, så som indgåelse i sociale relationer, skoleproblemer med videre. Det konkluderes endvidere, at det nuværende skoletilbud ikke matcher drengen, og at der skal findes et skoletilbud, som indebærer en individuel tilgang til hans faglige vanskeligheder og samtidig yder en socialpædagogisk indsats i forhold til drengens sociale og familiemæssige vanskeligheder. Det fremgår også af undersøgelsen, at drengen skal testes kognitivt i forbindelse med skoleskift.

Den 26. marts 2012 afholder sagsbehandleren møde med drengen og hans fader i forhold til gennemgang af den børnefaglige undersøgelse. Der tales om inddragelsen af familiens baggrund, og hvorfor det kan være relevant i forhold til drengens manglende trivsel og adfærd. Faderen samtykker til skift til et specialskoletilbud. Efter mødet kontakter sagsbehandleren visitator i forhold til skoletilbud og fremsender den børnefaglige undersøgelse til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsens behandling af sagen

Efter en gennemgang af sagen vurderer Ankestyrelsen, at der er grundlag for at tage sagen op til behandling efter servicelovens § 65.

Forud for mødet bliver Ankestyrelsen kontaktet af den kommunale sagsbehandler, som oplyser, at kommunen har modtaget en underretning fra hospitalet om drengen, som vil blive fremsendt til brug for Ankestyrelsens møde senere samme dag. Sagsbehandleren oplyser endvidere, at drengen er droppet ud af skolen. Sagsbehandleren skal til indskrivningsmøde på en specialskole den 6. juni 2012. Drengen skal gennemgå en test, så man kan afgøre, hvor han ligger rent fagligt.

Af den efterfølgende modtagne underretning, som kommunen den 2. maj 2012 har modtaget fra hospitalet, fremgår det, at drengen har været indlagt på børneafdelingen den 26. april 2012 på grund af belastning. Han har gennem længere tid haft ryste- og svedeture samt søvn- og vejrtrækningsproblemer. Han var ledsaget af sin 15årige kæreste, som viser sig at være gravid, 1 måned henne. Det er 3. gang, at hun er gravid. Hospitalet angiver, at der er tale om to unge mennesker, som trænger til hjælp.

Forældrene deltager i mødet i Ankestyrelsen den 8. maj 2012. De fortæller, at drengen ikke tør komme, da han er bange for at blive anbragt uden for hjemmet. Han har været indlagt på hospitalet på grund af angstanfald udløst af en samtale med kontaktpersonen, som har oplyst om Ankestyrelsens beføjelser.

Forældrene oplyste desuden, at drengen er uden skoletilbud og afventer indskrivning på specialskole. Drengen opholder sig mest derhjemme, da han er blevet uvenner med nogle fra sin tidligere skole, som truer ham. Han har ikke nogen social omgangskreds udover sin kæreste. Kæresten, som bor hos drengen og hans forældre, går heller ikke i skole.

Ankestyrelsen træffer afgørelse om undersøgelse af drengen under ophold på institution. Undersøgelsen skal indeholde en vurdering af hans personlighedsmæssige vanskeligheder, hans indlæringsvanskeligheder og hans udviklingspotentialer.

Ankestyrelsen lægger ved afgørelsen vægt på, at der er alvorlig bekymring for drengens generelle trivsel og udvikling, og at han på grund af sociale problemer samt kriminel adfærd har brug for en professionel indsats og nærmere psykologisk udredning uden for hjemmet.

Ankestyrelsens vurdering

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke i tilstrækkeligt omfang gennem årene har været fulgt op på og handlet tilstrækkeligt i sagen henset til, at der har været bekymring for drengen siden 2007. Der er blandt andet ikke fulgt op på de modtagne underretninger, herunder underretningerne om kriminalitet med efterfølgende udarbejdelse af foreløbige- og kriminalitetshandleplaner.

Begge kommuner har fået underretninger fra skoleregi om social mistrivsel og faglige vanskeligheder. Der er endvidere i begge kommuner modtaget flere underretninger fra politiet om, at drengen har begået kriminalitet. Disse tegner et billede af en dreng og en familie, som har behov for særlig støtte.

Ankestyrelsen mener desuden, at der ikke er foretaget en tilstrækkelig grundig og kvalificeret afdækning af drengens vanskeligheder og behov.

Ankestyrelsen vurderer endvidere, at de foranstaltninger i form af kontaktperson og visitation til specialskoletilbud, som besluttet på baggrund af den børnefaglige undersøgelse fra vinteren 2012, ikke alene er tilstrækkelige til at dække drengens behov for støtte.

7 Plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet

7.1 Indledning

Efter servicelovens § 19, stk. 3 er kommunerne forpligtet til at udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. Denne forpligtelse blev indført som følge af en ændring af serviceloven med virkning fra 1. juli 2010. Ved samme lovændring fik kommunerne mulighed for at få rådgivning fra VISO om indsatser, der kan forebygge kriminalitet, jf. servicelovens § 13, stk. 4.

I forbindelse med sidste års undersøgelse bad Ankestyrelsen i maj 2011 kommunerne om at indsende deres plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. Ankestyrelsen havde ultimo november 2011 modtaget tilbagemelding fra 58 kommuner, hvor 42 kommuner mente, at de havde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. 16 kommuner havde svaret, at der ville blive udarbejdet en plan⁵.

Tilbagemeldingerne fra kommunerne viste desuden, at 5 kommuner havde benyttet sig af muligheden for at bede VISO om hjælp i forbindelse med udarbejdelse af en plan.

7.2 Kommunens planer

Ankestyrelsen har siden sidste års undersøgelse løbende modtaget tilbagemeldinger fra de kommuner, som ikke allerede ved sidste rapports udarbejdelse havde fremsendt en færdigudarbejdet plan.

En del af disse kommuner har fremsendt de udarbejdede handleplaner, mens enkelte kommuner oplyser, at de fortsat er i gang med udarbejdelsen. Det er eksempelvis nogle af de kommuner, der har indledt et samarbejde med VISO, som i deres tilbagemeldinger oplyser, at de ikke er færdige med arbejdet endnu.

Disse kommuner gennemgår et mere omfattende arbejde med at analysere og kortlægge de nuværende sagsge og indsatser og identificere særlige organisatoriske udfordringer. Der arbejdes i forbindelse hermed også med indsamling af viden via interview med eksempelvis unge kriminelle og fagpersoner samt drøftelser på tværs af ledelsesmæssige niveauer og faggrupper af udfordringer og mulige emner, som forebyggelsesplanen kan indeholde.

---

⁵ Se bilag 3 om plan for sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet

7.3 VISO

Ankestyrelsen har ved henvendelse til VISO fået oplyst, at VISO frem til primo november 2012 har fået henvendelser fra omkring 30 kommuner vedrørende udarbejdelse af planer for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.

Ifølge VISO udgør lidt under halvdelen af henvendelserne forespørgsler om lovgivningen, forventninger til indholdet af planerne, eksempler på forebyggelsesplaner med videre. Lidt over halvdelen af kommunernes henvendelser har medført en anmodning om rådgivning. Blandt disse er nogle afsluttet efter et enkelt eller flere afklarende møder, hvorefter den pågældende kommune selv har valgt at arbejde videre med udarbejdelsen af en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.

VISO har ydet eller yder fortsat rådgivning til 12-14 kommuner i forbindelse med deres samlede proces med at udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. Der er tale om længerevarende forløb.

Rådgivningsforløbene tager udgangspunkt i de lokale udfordringer og muligheder på området og tilrettelægges i samarbejde med den enkelte kommune.

VISO arbejder på et inspirationsmateriale, som kan vejlede kommuner, der endnu ikke har udarbejdet en plan og/eller ønsker at kvalificere deres plan. Dette materiale forventes at være klar i begyndelsen af det nye år.

Ankestyrelsens undersøgelse af
kriminelle

December 2012

BILAG

Ankestyrelsen

Titel Kommunernes indsats på området for unge
kriminelle_Bilag

Udgiver Ankestyrelsen, december 2012

ISBN nr 987-87-7811-198-2

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Amaliegade 25, 1256 København K
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail ast@ast.dk

Bilag 1 Baggrund og metode

1.1 Baggrund

Den 1. juli 2010 trådte reglerne om styrkelse af indsatsen over for kriminelle unge i kraft. Med en ny bestemmelse i serviceloven – § 65 a – er politiet blevet forpligtet til årligt at orientere Ankestyrelsen om 300 repræsentativt udvalgte underretninger til kommunerne om børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet.

Formålet med orienteringen om underretningerne er, at Ankestyrelsen via stikprøvekontrollen kan efterprøve, om kommunerne opfylder deres forpligtelse og har handlet tilstrækkeligt over for det udsatte barn eller den unge, som underretningen omhandler.

Ankestyrelsen indhenter i de 300 sager løbende sagsakter fra kommunerne og vurderer kommunernes indsats over for barnet eller den unge, herunder om kommunerne sætter hurtigt, konsekvent og tilstrækkeligt ind, når børn eller unge begår kriminalitet. Hvis Ankestyrelsen vurderer, at kommunerne i de konkrete sager ikke har foretaget eller truffet de i loven foreskrevne fornødne sagsbehandlingsskridt eller afgørelser i overensstemmelse med barnets eller den unges bedste, kan Ankestyrelsen efter servicelovens § 65 behandle sagen.

Med udgangspunkt i stikprøverne skal Ankestyrelsen årligt udarbejde en rapport, som kortlægger kommunernes indsats over for børn og unge, der er mistænkt for kriminalitet.

1.2 Metode for politiets oversendelse af orienteringer til Ankestyrelsen

Der er aftalt en model, hvor Rigspolitiet hver den 15. i måneden sender en liste med orientering om 25 tilfældigt udvalgte børn og unge, som er mistænkt for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet. Politiet skal i den foregående måned have underrettet de kommunale myndigheder om forseelsen.

Den første liste blev således modtaget i Ankestyrelsen den 15. august 2010, omhandlede børn og unge mistænkt for at have begået kriminalitet i perioden 1. juli 2010 til 31. juli 2010.

For at sikre geografisk spredning er det aftalt, at orienteringerne skal fordele sig på alle politikredse efter følgende fordelingsnøgle:

- Politikreds 1-10 (uden for København): 20 underretninger (2 per kreds)
- Politikreds 11 (København) 4 underretninger
- Politikreds 12 (Bornholm) 1 underretning

Politiet har oplyst, at det samlede antal underretninger til kommunerne det seneste år har været ca. 5.000. De 300 orienteringer om underretninger, som årligt sendes videre til Ankestyrelsen udgør således ca. 6 procent.

Proces for politiets skriftlige underretning til kommunerne

Som led i den styrkede indsats over for kriminelle børn og unge blev det indført, at alle politiets underretninger til kommunerne om kriminelle børn og unge fremover skal foretages skriftligt. Der er derfor oprettet et system i politiet, som betyder, at kommunerne ugentligt (hver mandag) modtager lister med børn og unge, som har begået kriminalitet (voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet) i den forgangne uge.

Politiet har i de fleste tilfælde været i kontakt med kommunen i umiddelbar tilknytning til den kriminelle handling for eksempel i forbindelse med en afhøring, men denne kontakt kan være sket mundtligt. Mandagslisterne sikrer, at kommunerne underrettes skriftligt. Der kan imidlertid også være tilfælde, hvor kommunen først hører om barnet eller den unge via mandagslisten.

1.2.1 Politiets oplysninger til Ankestyrelsen

Orienteringslisten til Ankestyrelsen indeholder alene oplysninger, som gør det muligt for kommunerne at identificere sagen, og som er nødvendige for Ankestyrelsens behandling af sagen forud for modtagelse af akter fra kommunen. Orienteringen indeholder barnets eller den unges cpr.nr., politiets journalnummer, politikreds, kommunenavn, dato for underretning til kommunen og en kort benævnelse af kriminaliteten.

1.2.2 Definition af kriminalitetsbegreber

Politiet skal udvælge underretninger, hvor barnet eller den unge er mistænkt for at begå voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet. Der er ikke entydige definitioner på de tre kategorier af kriminalitet. Socialministeriet har fastsat følgende retningslinjer til politiet om kriterier for udvælgelse af sager:

Voldskriminalitet omfatter alle former for kriminalitet, hvori vold er involveret.

Med *anden alvorlig kriminalitet* menes voldtægt, røveri, indbrud, omfattende tyveri, herunder tyveri fra automater, bokse, boliger og institutioner samt grovere former for hærværk.

Med *gentagen kriminalitet* menes, at barnet eller den unge gentagne gange har begået kriminalitet, uanset kriminalitetens art. Det kan for eksempel være mindre former for hærværk, herunder graffiti, mindre omfattende tyveri, herunder butikstyveri af en vare af en vis værdi og brugstyveri af for eksempel knallert eller bil. Kravet er blot, at handlingen er i strid med straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller anden relevant lovgivning.

Den gentagne kriminalitet kan indikere, at barnet eller den unge kan være på vej ud i mere alvorlig kriminalitet, og at der bør gribes ind for at forebygge dette.

Det skal bemærkes, at der ikke er sammenfald mellem ovenstående begreber og ordlyden af servicelovens § 57 c, der alene omtaler voldskriminalitet og anden alvorlig kriminalitet, jf. også kapitel 4.1 og 6.1.

1.2.3 Politiets udvælgelse af sager til Ankestyrelsen

Politiet har på baggrund af ovenstående definitioner udvalgt en række gerningskoder, som opfylder kriterierne for voldskriminalitet og anden alvorlig kriminalitet.

For så vidt angår gentagen kriminalitet er udvælgelseskriteriet, at barnet eller den unge skal have begået kriminalitet mindst 3 gange inden for det seneste år.⁶

Børn og unge, som har begået flere kriminelle forhold vil kun optræde på politiets lister én gang årligt for at undgå, at Ankestyrelsen skal tage stilling til kommunernes sagsbehandling af samme barn eller unge flere gange.

1.3 Ankestyrelsens sagsbehandling

For at kommunerne har tid til at reagere på underretninger fra politiet, opretter Ankestyrelsen først sagen og indhenter sagsakter fra de relevante kommuner 2 måneder efter, at Ankestyrelsen har modtaget listen fra politiet om underretningen. Kommunerne bliver bedt om at indsende samtlige sagsakter. Ved manglende oplysninger er det lagt til grund, at sagen er behandlet i kommunen uden disse oplysninger.

Ankestyrelsen sender før akterne indhentes brev til forældremyndighedsindehaver og den unge, der er fyldt 15 år og unge, der er fyldt 12 år. Her informeres om orienteringen fra politiet til Ankestyrelsen, om Ankestyrelsens kompetence efter servicelovens § 65, og om at sagen vil indgå anonymt i Ankestyrelsens årlige rapport. Forældremyndighedsindehaver(e) bliver samtidig bedt om at give samtykke til, at Ankestyrelsen indhenter sagsakter i kommunen. Der gives en frist på en uge. Sagsakterne indhentes dog uanset forældrenes samtykke, jf. retssikkerhedslovens § 11 c.

Ankestyrelsen tager inden for 8 uger efter sagsoprettelsen stilling til, om sagen skal mødebehandles i Ankestyrelsen. Dette sker på baggrund af de fra kommunen modtagne sagsakter og med vejledning fra psykologisk sagkyndig.

Efter Ankestyrelsens afslutning af den enkelte sag registreres forskellige oplysninger i et måleskema, der danner grundlag for den årlige rapport. Skemaet indeholder oplysninger

---

⁶ Kommunerne kan opleve at modtage underretning om bagatelagte sager, hvis den foregående kriminalitet er sket i en anden kommune.

om barnet eller den unge, herunder enkelte oplysninger om barnet eller den unges familie samt kommunens og Ankestyrelsens sagsbehandling.

1.4 Metodemæssige afgrænsninger

Ankestyrelsen har modtaget enkelte sager, hvor den unge på gernings-tidspunktet var under 18 år, men hvor den unge når at fylde 18 år inden Ankestyrelsen har oprettet sagen, det vil sige inden to måneder efter modtagelse af listen fra politiet. I disse sager har Ankestyrelsen ikke haft mulighed for at vurdere og træffe afgørelse i sagen efter egedriftsbeføjelsen i servicelovens § 65. Sagerne indgår dog i denne afrapportering.

For at undgå at Ankestyrelsen forstyrrer en eventuelt efterforskning ved at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaver(e) er det aftalt, at politiet undlader at udvælge sådanne sager til Ankestyrelsen.

Efter aftale med opdragsgiver indgår kommunernes anvendelse af ungepålæg ikke i rapporten.

Bilag 2 Lovgrundlag

2.1 Kriminalitetshandleplaner og foreløbige handleplaner

I tilfælde hvor børn og unge under 18 år har begået voldskriminalitet eller anden form for alvorlig kriminalitet, skal kommunen udarbejde en plan for den indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til barnet eller den unge (kriminalitetshandleplan). Dette fremgår af servicelovens § 57 c, stk. 1.

Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at der i disse tilfælde iværksættes en planlagt og kontrolleret indsats med henblik på at forpligte barnet eller den unge, forældrene og kommunen i et gensidigt samarbejde med det formål at medvirke til at få barnet eller den unge på rette vej, allerede når barnet eller den unge første gang kommer ud i kriminalitet.

Kommunerne skal desuden udarbejde en foreløbig handleplan senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet. Dette fremgår af servicelovens § 57 c, stk. 2. Formålet med denne bestemmelse er at sikre den tidlige og hurtige indsats.

2.1.1 Vurdering af kriminaliteten

Ved bedømmelsen af, hvorvidt der skal udarbejdes en kriminalitetshandleplan og en foreløbig handleplan, skal der i første omgang foretages en vurdering af, hvorvidt kriminaliteten er omfattet af bestemmelsen.

Ifølge bestemmelsen drejer det sig om "voldskriminalitet eller anden form for alvorlig kriminalitet". "Anden alvorlig kriminalitet" dækker ifølge forarbejderne til lovbestemmelsen og vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven) for eksempel voldtægt, røveri, grovere former for hærværk eller tyveri samt forsøg på sådanne forbrydelser. Socialministeriet har desuden i deres retningslinjer til politiet om kriterier for udvælgelse af sager, som Ankestyrelsen skal orienteres om, anført, at der med anden alvorlig kriminalitet også menes indbrud og omfattende tyveri, herunder tyveri fra automater, bokse, boliger og institutioner. Det er således allerede ved visse former for kriminalitet fastlagt, at der som udgangspunkt vil være tale om alvorlig kriminalitet.

Der findes dog ikke en udtømmende opstilling af hvilken kriminalitet, der anses for "anden alvorlig kriminalitet". Der kan i det konkrete tilfælde være forskel på, om den begåede kriminalitet anses for alvorlig. Det vil således ved visse former for kriminalitet komme an på en konkret vurdering af situationen og det enkelte barn eller den unge, hvorvidt den begåede kriminalitet er alvorlig. Det er kommunen, der skal foretage den vurdering.

Der er ved udarbejdelsen af kriminalitetshandleplanen og den foreløbig handleplan ikke krav om, at barnet eller den unge er dømt, eller at det på anden måde er bevist, at barnet eller den unge har begået voldskriminalitet eller anden form for kriminalitet. I de tilfælde, hvor kriminaliteten ikke er bevist, skal kommunen lægge politiets underretning om formodet kriminalitet til grund og handle ud fra denne.

I den forbindelse skal det desuden bemærkes, at der ikke er fuldstændigt sammenfald mellem ordlyden i servicelovens § 57 c vedrørende kriminaliteten (voldskriminalitet og anden alvorlig kriminalitet) og afgrænsningen af den kriminalitet, som politiet skal udvælge underretninger fra til Ankestyrelsen (voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet og gentagen kriminalitet), *jf. kapitel 3.2.2 og kapitel 6.1.*

2.1.2 Dokumentation fra politiet

Politiet underretter de sociale myndigheder (kommunen) om sager, hvor børn og unge mistænkes eller sigtes for kriminelle forhold. Dette foregår i praksis blandt andet ved at politiet ugentligt sender kommunen en liste over disse sager med angivelse af det kriminelle forhold. Det er ud fra disse lister, at politiet skal trække de 300 sager om året, som Ankestyrelsen skal gennemgå, *jf. kapitel 3.*

Det er ikke et krav, for at en sag kan figurere på listen, at barnet eller den unge er dømt eller har tilstået kriminaliteten. Det er tilstrækkeligt, at der er mistanke eller rejst sigtelse om et kriminelt forhold.

Listen fra politiet, hvori er beskrevet den begåede kriminalitet, er tilstrækkelig dokumentation til, at kommunen skal vurdere om forholdet har en karakter, som falder ind under reglerne om foreløbige handleplaner og kriminalitetshandleplaner i servicelovens § 57 c, stk. 1 og 2. Fristen på 7 dage til at udfærdige en foreløbig handleplan efter servicelovens § 57 c, stk. 2 løber således fra kommunen modtager listen fra politiet (hvis kommunen ikke allerede tidligere har modtaget underretning om det kriminelle forhold, for eksempel i forbindelse med en afhøring af barnet eller den unge). Det gælder også i sager om børn og unge, som ikke er kendt af kommunen i forvejen.

2.1.3 Indholdet af kriminalitetshandleplanen og den foreløbige handleplan

Kriminalitetshandleplanen

Om indholdet af kriminalitetshandleplanen fremgår det af bestemmelsen, at planen skal angive formålet med indsatsen samt hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet. Under hensyn til dette formål skal planen også angive indsatsens forventede varighed, særlige forhold om barnet eller den unge, herunder behandling, uddannelse mv., og bygge på retningslinjerne i servicelovens § 140, stk. 3. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med barnet eller den unge og dennes familie.

I forarbejderne til bestemmelsen er desuden angivet, at der i kommunens overvejelser omkring planarbejdet ligeledes kan indgå barnets eller den unges og familiens motivation til at indgå i et forløb, og andre relevante forhold omkring barnet eller den unge, familien og det kriminelle forhold.

I de tilfælde, hvor der er lagt en plan for indsatsen mod kriminalitet ud fra andre bestemmelser, herunder handleplaner i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens § 52 om eksempelvis fast kontaktperson, skal der ikke udarbejdes en ny selvstændig handleplan i forbindelse med kriminaliteten. Dog kan der være grundlag for at overveje en revision af den tidligere udarbejdede handleplan efter servicelovens § 140 i forhold til oplysningerne fra politiet om den begåede kriminalitet.

Hvis det vurderes, at barnet eller den unge har behov for støtte efter servicelovens § 52 kan forpligtelsen til at udarbejde en foreløbig handleplan og kriminalitetshandleplan, ikke erstatte kommunens forpligtelse til at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 og eventuelt en handleplan efter servicelovens § 140.

Den foreløbige handleplan

I den foreløbige handleplan skal kommunen tage stilling til, hvad der her og nu skal gøres for at hindre, at barnet eller den unge begår ny kriminalitet. Dette kan for eksempel omfatte, at der straks indkaldes til et møde med forældrene og barnet eller den unge, hvor det drøftes, hvad der kan gøres for at forebygge yderligere kriminalitet, herunder eventuelt muligheden for tilknytning af en kontaktperson eller mulighed for anbringelse uden for hjemmet.

Der er ikke i servicelovens § 57 c, stk. 2, opstillet formkrav eller indholdsmæssige krav til den foreløbige handleplan.

2.1.4 Tilbud om udslusning

Kommunen skal i forbindelse med løsladelse af unge under 18 år, der har afsonet frihedsstraf, været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtssurrogat give et tilbud om udslusning, for eksempel i form af en fast kontaktperson, en mentor, et gruppeforløb eller andet, der kan lette den unges overgang til et selvstændigt voksenliv. Dette fremgår af servicelovens § 57 c, stk. 3.

Bestemmelsen er en del af det lovforslag, der trådte i kraft den 1. juli 2010 om styrkelsen af indsatsen over for kriminelle unge. Formålet med indsatsen er at undgå, at de pågældende unge falder tilbage i den kriminelle løbebane, finder tilbage til et negativt miljø eller på anden vis kommer ind i en negativ udvikling efter løsladelsen.

Tilbuddet om udslusning skal så vidt muligt etableres inden løsladelsen og have en varighed på mindst 6 måneder efter løsladelsen. Formålet med at få etableret tilbuddet inden løsladelsen er at sikre, at de nødvendige sagsbehandlingsskridt og praktiske forhold er på

plads så hurtigt som muligt, så den unge ikke står uden relevant støtte på tidspunktet for løsladelsen.

Tilbuddet skal som minimum have et omfang svarende til en kontaktperson. Tilbuddet skal dog ikke nødvendigvis omfatte en kontaktpersonordning, men kan være støtte til at begå sig på en arbejdsplads eller være i en mentorordning, som støtter unge, der går i gang med en uddannelse.

Det er ikke en forudsætning for tilbuddet om udslusning, at kommunen har udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller en handleplan efter servicelovens § 140, stk. 1. Tilbuddet bør dog indgå som led i de handleplaner, som kommunerne har pligt til at udarbejde efter servicelovens § 57 c, stk. 1, jf. ovenfor.

Hvis det vurderes, at den unge har behov for anden særlig støtte kan forpligtelsen til at tilbyde udslusning ikke erstatte kommunens forpligtelse til at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 og en handleplan efter servicelovens § 140.

Bilag 3 Plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet

3.1 Lovgrundlag

Som følge af en ændring af Serviceloven med virkning fra 1. juli 2010 er kommunerne forpligtet til at udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet, jf. servicelovens § 19, stk. 3. Kommunerne fik samtidig mulighed for at få rådgivning fra VISO om indsatser, der kan forebygge kriminalitet, jf. servicelovens § 13, stk. 4. Baggrunden for bestemmelserne er et ønske om at sætte fokus på kommunernes kriminalpræventive arbejde.

3.2 Ankestyrelsens indhentelse af kommunernes planer

Ankestyrelsen har i maj 2011 bedt kommunerne om at indsende deres plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.

Ved en gennemgang af tilbagemeldingerne fra kommunerne (pr. 23. november 2011 har 58 kommuner svaret)⁷ fremgår det, at hovedparten af kommunerne mener, at de har en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet (42 ud af de 58).

Den resterende tredjedel (16 ud af 58) af kommunerne har svaret, at der vil blive udarbejdet en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. Disse kommuner giver udtryk for, at de enten er i gang med eller inden for en kortere periode vil påbegynde arbejdet med at udarbejde en plan. Flere af kommunerne oplyser, at den sammenhængende børnepolitik er under eller snart skal revideres, og at der samtidig med dette arbejde vil blive udarbejdet en plan for den sammenhængende indsats mod ungdomskriminalitet.

3.2.1 VISO

På baggrund af de modtagne tilbagemeldinger fra kommunerne fremgår det, at kun 5 kommuner har benyttet sig af muligheden for at bede VISO om hjælp i forbindelse med udarbejdelse af en plan for den sammenhængende indsats mod ungdomskriminalitet. Ingen af disse planer er modtaget endnu.

Derudover giver enkelte andre kommuner udtryk for at have et samarbejde med andre eksterne samarbejdspartnere omkring forebyggelse af ungdomskriminalitet og udviklingen af dette arbejde, eksempelvis Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling samt Kommunernes Landsforening.

---

⁷ Ankestyrelsen har i november 2011 skrevet til de kommuner, som per 23. november 2011 ikke har indsendt planer for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet. En række af disse kommuner har efterfølgende indsendt deres planer eller oplyst, at planerne er under udarbejdelse eller vil blive udarbejdet.

3.3 Forskellige typer planer

3.3.1 Planen udgøres af eksisterende dokumenter

Af de kommuner, der har svaret, at de har en plan, oplyser godt en fjerdedel (ca. 12 ud af de 42), at deres plan om en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet fremgår af eksisterende dokumenter eksempelvis i form af den sammenhængende børnepolitik samt diverse strategier, håndbøger, handleplaner og SSP-dokumenter. Det anføres blandt andet af disse kommuner, at ungdomskriminaliteten er udtryk for mistrivsel og bagvedliggende problemer, og at den sammenhængende børnepolitik derfor skal leve op til de krav, der stilles til en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.

3.3.2 Selvstændige planer

Planerne for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet i de kommuner, som har oplyst at de har en selvstændig plan, er meget varierende i indhold, form og omfang.

I ca. halvdelen af tilfældene har den fremsendte plan karakter af notater, redegørelser, virksomhedsplaner for SSP-samarbejdet eller handleplaner med videre. Disse er meget konkrete og med detaljerede beskrivelser.

Andre kommuner har fremsendt selvstændige planer, som (også) beskriver kommunens mere overordnede værdier, visioner, fokusområder og målsætninger i forbindelse med indsatsen over for ungdomskriminalitet.

Det går igen i flere af disse planer, at der i arbejdet med forebyggelse af ungdomskriminalitet skal anlægges et helhedsorienteret perspektiv. Eventuelle indsatser skal ikke kun rette sig mod det enkelte barn eller den unge, men også mod omgivelserne, ligesom der skal fokuseres på de ressourcer der må være hos barnet eller den unge, familien og netværket og ikke kun problemerne. Der skal være en "rød tråd" i kommunens indsats, som skal være målrettet, sammenhængende og koordineret.

Et andet område, som en del af kommunerne har fokus på, er at fastholde børn og unge i uddannelse samt ansvarliggørelse af både barnet eller den unge og forældrene, herunder at tydeliggøre forældres forpligtigelse til at tage aktiv del i deres børns liv, trivsel og adfærd.

Endelig har en del af kommunerne fokus på såkaldte flertalsmisforståelser, hvilket dækker over det forhold, at mange børn og unge har en overdreven forestilling om, hvad andre børn og unge gør og må i forhold til kriminalitet, alkoholforbrug, rygning brug af narkotika mv. Derfor tror mange børn og unge, at alle andre børn og unge gør noget, som det reelt kun er et mindre flertal, der gør. Disse kommuner giver udtryk for, at de vil arbejde med og forsøge at påvirke børnenes og de unges opfattelse, som ofte vil være baseret på misforståelser og sociale overdrivelser.

3.4 Fælles karakteristika ved planerne

Planerne for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet indeholder i vidt omfang beskrivelser af kommunernes organisering af det kriminalitetsforebyggende arbejde, herunder særligt SSP-samarbejdet og specifikke indsatser, som er iværksat i kommunen. Som eksempler på specifikke indsatser er der blandt andet beskrevet oprettelse af særlige ungecentre/-enheder/-teams, tiltag til fastholdelse af uddannelse og arbejde, udarbejdelse af livsstilsundersøgelser og ungeprofiler med henblik på at identificere særlige fokusområder, særlige tilbud i ungdomsskole-regi og indsatser ved lokale begivenheder i form af festivaler, halballer, 'open by night'-arrangementer, sidste skoledag med videre.

For en del kommuners vedkommende indeholder de fremsendte dokumenter (også) meget detaljerede beskrivelser af arbejdsgange samt opgave- og ansvarsfordeling mellem de forskellige forvaltninger og enheder i kommunerne i forbindelse med børn og unges bekymrende adfærd og kriminalitet. De indeholder beskrivelser af, hvordan man i praksis forsøger at forebygge og tilbyder hjælp eksempelvis i form af morgenvækning, konfliktløsning, lektiehjælp, gennemgang af politiets uge-liste over kriminalitet, regler om hvornår der skal aflægges hjemmebesøg og indkaldes til samtale med videre. Flere af kommunerne opererer med en inddeling af kriminalitet efter alvor; bekymrende adfærd, førstegangs-kriminalitet, gentagen og alvorlig kriminalitet samt personfarlig kriminalitet ledsaget af en detaljeret beskrivelse af hvem og hvordan der handles på de forskellige niveauer. Disse er meget praktisk og detail-betonede beskrivelser.

Bilag 4 Eksempel på orienteringsliste fra politiet

Kredsnr	Nykreds	KOMNR	Kommune	J. nr.	CPRnr	Navn	Adresse	Gerningskode	Gerningsindhold	Kategori
1	NJYL	851	Aalborg					70831	Personelt falsk/misbrug af ægte dokument	SIG
1	NJYL	860	Hjørring					70300	Vold eller trussel om vold mod polititjenestemand	SIG
2	ØJYL	751	Århus					76211	Afpresning	SIG
2	ØJYL	751	Århus					77511	Brugstyveri af andet	SIG
3	MVJYL	665	Lemvig					70811	Dokumentfalsk	SIG
3	MVJYL	787	Thisted					77111	Hærværk	SIG
4	SØJYL	621	Kolding					75585	Tyveri fra villa/landejendom	SIG
4	SØJYL	630	Vejle					75585	Tyveri fra villa/landejendom	SIG
5	SJYL	540	Sønderborg					73241	Vold	SIG
5	SJYL	580	Aabenraa					73241	Vold	SIG
6	FYN	410	Middelfart					77311	Brugstyveri af knallert	U15
6	FYN	420	Assens					77281	Brugstyveri af reg. personbil	SIG
7	SSJÆ	320	Faxe					84111	Euforiserende stoffer / lov om (salg)	SIG
7	SSJÆ	360	Lolland					73241	Vold	SIG
8	MVSJÆ	253	Greve					77281	Brugstyveri af reg. personbil	SIG
8	MVSJÆ	326	Kalundborg					77279	Brugstyveri af påhængskøretøj, reg. knallert m.v.	SIG
9	NSJÆ	210	Fredensborg					73251	Vold, kvalificeret	SIG
9	NSJÆ	270	Gribskov					75615	Tyveri i plads	SIG
10	KBHV	163	Herlev					76319	Røveri mod andre	SIG
10	KBHV	165	Albertslund					73241	Vold	SIG
11	KBH	101	København					76319	Røveri mod andre	SIG
11	KBH	101	København					75211	Indbrud i villa og lignende	SIG
11	KBH	101	København					75607	Tyveri fra lomme/taske/bagage	U15
11	KBH	101	København					77114	Hærværk, graffiti	SIG
12	BORNH	400	Bornholm					77111	Hærværk	SIG

KategoriNavn	MailAfsendt	KomUnderretDato	KomUnderretMetode	KomUnderretPerson	SagAfsluttetType
Sigtet	30-01-2012	02-02-2012	Pr. alm. brev	Aalborg kommune sociale myndigheder	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	10-01-2012	Telefonisk	Aalborg Kommune, Kontaktperson til sig.	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	13-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx	Sagen sendt til retten
Sigtet	16-01-2012	09-01-2012	Tilstede ved afhøring	B&U vagt xx	Sagen sendt til retten
Sigtet	23-01-2012		Ikke underrettet		Sagsbehandling i kreds
Sigtet	16-01-2012		Ikke underrettet		Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	18-01-2012	Tilstede ved afhøring	Familierådgiver xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	18-01-2012	Tilstede ved afhøring	Familievejleder xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	16-01-2012	11-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, Sønderborg kommune	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	09-01-2012	06-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, lærer på xxskolen	Sagen sendt til retten
Under 15 år	16-01-2012	10-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	16-01-2012	07-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	25-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	19-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	23-01-2012	Telefonisk	Soc.repr. Xx	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	09-01-2012	04-01-2012	Tilstede ved afhøring	Soc.repr. xx, Kalundborg	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	16-01-2012	23-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, socialrepr.	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	25-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, soc.udv.	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	23-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, Herlev	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	26-01-2012	Tilstede ved afhøring	xx, Albertslund	Sagsbehandling i kreds
Sigtet	16-01-2012	13-01-2012	Pr. email/epost		Sagsbehandling i kreds
Sigtet	23-01-2012	24-01-2012	Pr. email/epost		Sagsbehandling i kreds
Under 15 år	16-01-2012	16-01-2012	Pr. email/epost		Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	30-01-2012	Pr. email/epost		Sagsbehandling i kreds
Sigtet	30-01-2012	21-01-2012	Telefonisk	??	Sagsbehandling i kreds

Bilag 5 Registreringskema

Orientering fra politiet om unge mistænkt for kriminalitet

Grundoplysninger

a.1 Kommunens navn:

a.2 Kommunenummer:

b. Personnummer for barnet/den unge
(eventuelt fødselsdato + udlændingenummer)

Personnummer

Udlændingenummer

b.1 Barnet/den unges:

b.2 Alder og køn for barn/ung uden cpr.nr.

Dreng Pige

c. Forældremyndighedsindehavers personnummer:
(eventuelt fødselsdato + udlændingenummer)

Personnummer

Udlændingenummer

c.1 Forældremyndighedsindehaver A (mor):

c.2 Forældremyndighedsindehaver B (far):

c.3 Anden forældremyndighedsindehaver:

c.4 Ingen kendt forældremyndighedsindehaver (markér)

d. Ankestyrelsens journalnummer:

Bemærkninger til grundoplysninger:

Tryk OK for at fortsætte

OK

Oplysninger om den unge

2.1 Har kommunen et tidligere kendskab til den unge, som skyldes kriminalitet?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

2.1 bemærkninger

2.2 Har kommunen et tidligere kendskab til den unges familie?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

2.2 bemærkninger

2.3 Har kommunen et tidligere kendskab til den unge, som skyldes andre sociale problemer?

1. Ja
 2. Nej

2.3 bemærkninger

2.4 Har kommunen tidligere modtaget underretning om den unge?

1. Ja
 2. Nej

2.4 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

Oplysninger om den unge

2.5 Hvilke andre problemstillinger er knyttet til den unge ud over den formodede kriminalitet?

- 1. Misbrugsproblemer
- 2. Psykisk sygdom
- 3. Fysisk handicap
- 4. Omsorgssvigt
- 5. Tidligere kriminalitet
- 6. Boligproblemer
- 7. Skoleproblemer
- 8. Andet
- 9. Ingen andre problemer

2.5 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

Oplysninger om den unge

2.6 Hvilke særlige problemstillinger er knyttet til den unges familie?

- 1. Misbrugsproblemer
- 2. Psykisk sygdom
- 3. Fysisk handicap
- 4. Kriminalitet
- 5. Boligproblemer
- 6. Økonomiske problemer
- 7. Andet
- 8. Ingen særlige problemer
- 9. Fremgår ikke

2.6 bemærkninger

2.7 Er den unge under uddannelse eller i beskæftigelse?

- 1. Folkeskole
- 2. Efterskole
- 3. Gymnasial uddannelse
- 4. Produktionsskole
- 5. Teknisk skole
- 6. Fuldtidsbeskæftigelse
- 7. Fængsel eller lignende
- 8. Andet
- 9. Ikke under uddannelse eller i beskæftigelse

2.7 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.1 Hvilken kriminalitet har politiet underrettet kommunen om?

- 1. Vold
- 2. Trusler
- 3. Fare for andre liv og legeme
- 4. Røveri
- 5. Voldtægt
- 6. Ildspåsættelse
- 7. Indbrud
- 8. Brugstyveri
- 9. Tyveri
- 10. Hæleri
- 11. Bedrageri
- 12. Dokumentfalsk
- 13. Hærværk
- 14. Husfredskrænkelser
- 15. Falsk anmeldelse
- 16. Våbenloven
- 17. Lov om euforiserende stoffer
- 18. Andet

3.1 bemærkninger

3.2 Dato for underretning fra politiet til kommunen
(Dato angives med 8 tal uden mellemrum eller adskillelsetegn, fx. 01112010)

3.2 bemærkninger

3.3 Dato for første henvendelse til den unge på baggrund af aktuel underretning
(Dato angives med 8 tal uden mellemrum eller adskillelsetegn, fx. 01112010)

3.3 Uoplyst

3.3 Makér ved ingen henvendelse

3.3 bemærkninger

3.4 Dato for første henvendelse til forældremyndighedsindehaver på baggrund af aktuel underretning

(Dato angives med 8 tal uden mellemrum eller adskillelæstegn, fx. 01112010)

3.4 Uoplyst

3.4 Makér ved ingen henvendelse

3.4 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.5 Hvilke fagpersoner er inddraget på baggrund af aktuel underretning?

(Markér gerne flere)

- 1. Skole
- 2. Psykolog
- 3. PPR
- 4. SSP
- 5. Specialiseret rådgivning (VISO)
- 6. Andre - skriv hvilke i bemærkningsfeltet
- 7. Ingen

3.5 bemærkninger

3.6 Har der været inddraget fagpersoner i forbindelse med tidligere underretninger?

(Markér gerne flere)

- 1. Skole
- 2. Psykolog
- 3. PPR
- 4. SSP

- 5. Specialiseret rådgivning (VISO)
- 6. Andre - skriv hvilke i bemærkningsfeltet
- 7. Ingen
- 8. Ingen tidligere underretninger

3.6 bemærkninger

3.7 Har kommunen udarbejdet en foreløbig handleplan efter § 57c?

- 1. Ja
- 2. Nej

3.7 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.8 Er den foreløbige handleplanen udarbejdet senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om kriminalitet?

- 1. Ja
- 2. Nej
- 3. Fremgår ikke

3.8 bemærkninger

3.9 Hvad går den foreløbige handleplan ud på?

- 1. Indkaldelse til samtale
- 2. Kontaktperson
- 3. Anbringelse
- 4. Allerede iværksatte foranstaltninger er tilstrækkelige
- 5. Andet

3.9 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.10 Er der udarbejdet en handleplan efter § 57c, stk. 1?

1. Ja
 2. Nej, der burde have været en handleplan
 3. Nej, men ikke relevant

3.10 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.11 Er handleplanen udarbejdet i samarbejde med den unge?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

3.11 bemærkninger

3.12 Er handleplanen udarbejdet i samarbejde med den unges familie?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

3.12 bemærkninger

3.13 Er handleplanen samlet set udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningen?

1. I høj grad
 2. I nogen grad
 3. I ringe grad
 4. Nej

3.13 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.14 Har den unge afsonet frihedsstraf, være varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtssurrogat?

1. Ja
 2. Nej

3.14 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.15 Har den unge fået tilbudt udslusning?

1. Ja
 2. Nej

3.15 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.16 Er tilbudet etableret inden løsladelsen?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

3.16 bemærkninger

3.17 Har tilbudet en varighed på mindst 6 måneder?

1. Ja
 2. Nej

3.17 bemærkninger

3.18 Hvilket tilbud er givet?

1. Kontaktperson
 2. Andet

3.18 bemærkninger

3.19 Har den unge taget imod tilbudet?

1. Ja
 2. Nej
 3. Fremgår ikke

3.19 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

3. Indledende sagsbehandling - kommunens reaktion

3.20 Hvad har kommunen besluttet?

- 1. At iværksætte en børnefaglig undersøgelse efter § 50
- 2. At supplere en tidligere § 50-undersøgelse
- 3. Ikke at iværksætte ny/supplere tidligere § 50- undersøgelse

3.20 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

4. Iværksættelse af støtteforanstaltninger

4.1 Har kommunen truffet afgørelse i sagen?

- 1. Ja
- 2. Nej
- 3. Nej, men ikke relevant

4.1 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

4. Iværksættelse af støtteforanstaltninger

4.1a Hvis Ja, hvilken?

Markér gerne flere

- 1. Ungepålæg
- 2. Forældreoplæg
- 3. Fodlænke
- 4. Konsulentbistand mht. den unges forhold
- 5. Praktisk pædagogisk eller anden støtte i hjemmet
- 6. Familiebehandling eller behandling af den unges problemer
- 7. Døgnophold
- 8. Aflastningsordning
- 9. Personlig rådgiver
- 10. Fast kontaktperson
- 11. Anbringelse uden for hjemmet
- 12. Formidling af praktiktilbud
- 13. Anden hjælp
- 14. § 58
- 15. Andet - beskriv hvilket:

Tryk OK for at fortsætte

OK

5. Ankestyrelsens samlede vurdering

5.1 Har kommunen samlet set handlet i overensstemmelse med regler og praksis?

1. Ja
 2. Nej

5.1 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

5. Ankestyrelsens samlede vurdering

5.1a Hvis nej i spm.
5.1,
hvad er årsagen?

- 1. Der burde have været udarbejdet en foreløbig handleplan
- 2. Der burde have været udarbejdet en kriminalitetshandleplan
- 3. Kommunen burde have reageret på tidligere underretninger
- 4. Kommunen burde have iværksat foranstaltninger tidligere
- 5. Kommunen burde have iværksat en anden foranstaltning
- 6. Der burde have været udarbejdet en plan om udslusning efter § 57c, stk.
3
- 7. Andet, beskriv hvilket:

5.1a Beskrivelse

Tryk OK for at fortsætte

OK

---

6. Ankestyrelsens behandling af sagen

6.1 Har Ankestyrelsen taget sagen op?

1. Ja
 2. Nej

Tryk OK for at fortsætte

OK

6. Ankestyrelsens behandling af sagen

6.1a Hvis Ja, hvilken afgørelse blev truffet?

Uden samtykke om:

- 1) 1. Iværksættelse af § 51-undersøgelse
 2. § 58, stk. 1, nr. 1 (omsorgssvigt)
 3. § 58, stk. 1, nr. 2 (vold eller andre alvorlige overgreb)
 4. § 58, stk. 1, nr. 3 (misbrug, kriminel eller anden social vanskelighed)
 5. § 58, stk. 1, nr. 4 (behandlingskrævende)
 6. § 58, stk. 2 (trods forældres samtykke)
 7. § 58, stk. 3 (trods samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år)
 8. § 63 (gennemførelse af lægelig undersøgelse eller behandling)
 9. § 68 a, videreførelse

Anden:

- 2)
- 1. Iværksættelse af § 50-undersøgelse
  - 2. Anbringelse med samtykke
  - 3. Øvrige foranstaltninger efter § 52, stk. 3

Ingen foranstaltninger

- 3)
- 1. Kommunen gør tilstrækkeligt
  - 2. Den unge er fyldt 18 år inden Ankestyrelsen er forpligtet til at reagere

- 4)
- 1. Anden afgørelse - beskriv hvilken

6.1 bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK

6. Ankestyrelsens behandling af sagen

6.2 Er Ankestyrelsen under sagens behandling blevet opmærksom på søskende?

- 1. Ja
- 2. Nej

6.2 Bemærkninger

Tryk OK for at fortsætte

OK